

REFERAT Socialudvalget_2018-21 d. 25-11-2019

Mødedato Mandag d. 25. november 2019 kl. 20:45

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Socialudvalgets program for besøg og temadrøftelse 2020.....	4
Fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 for 2020.....	6
Endelig godkendelse af Handicappolitikkens Handleplan 2020.....	14
Status for tilvejebringelse af boliger til flygtninge.....	15
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick, rådmand Lone Lol	22
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om permanente boliger til fly	25
Status vedr. forvaltningens indberetning af budgetter og takster for 2020.....	30
Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget.....	31
Røgfri generation. Status på implementeringen november 2019.....	39
3. forventede regnskab 2019.....	48
Lukket.....	60

Punkt 108: Meddelelser

00.22.00-P35-114-19

Sagsfremstilling

Der er ingen meddelelser under dette punkt.

Punkt 109: Socialudvalgets program for besøg og temadrøftelse 2020

00.15.00-A00-96-19

Resume

Program for besøg og temadrøftelser for Socialudvalget for 2020 forelægges til godkendelse.

Beslutning

Socialudvalget godkendte forslag til program for besøg og temadrøftelser for 2020.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender forslag til program for besøg og temadrøftelser for 2020.

Sagsfremstilling

For at give Socialudvalget mulighed for at besøge tilbud og samarbejdspartnere, der hører under udvalgets område, planlægges der årligt en række temabesøg for udvalget. Hermed fremlægges forslag til besøgsprogram for 2020.

Programmet er tilrettelagt, så det giver udvalget en uddybende indsigt i de aktuelle temaer i budgetaftalen for 2020, nationale tendenser og udfordringer samt centrale temaer, som udvalget i øvrigt har arbejdet med. Hvor det skønnes relevant, arrangeres temabesøgene i samarbejde med øvrige fagudvalg. Forvaltningen er i planlægningen opmærksom på at afstemme afviklingen af de enkelte aktiviteter med den generelle politiske aktivitetskalender, ligesom der løbende er fokus på eventuelle behov for yderligere aktiviteter, der måtte opstå i løbet af året.

Program for de enkelte besøg tilrettelægges i lighed med de tidligere år, så de består af faglige oplæg fra forvaltningen eller eksterne oplægsholdere, rundvisning og fælles drøftelser. Forvaltningen er opmærksom på, at der afsættes tid til spørgsmål og drøftelser ved temabesøget, herunder drøftelser med borgere eller andre relevante interessenter mv.

Af hensyn til den politiske kalender i forbindelse med budgetproces for 2021 er der ikke planlagt temabesøg i 3. kvartal 2020.

Ud over temabesøg planlægges der med en studietur i løbet af valgperioden. Socialudvalget besluttede på mødet den 12. august 2019 (pkt. 73), hvor program for studieturen blev forelagt, at udskyde studieturen til foråret 2020. På mødet i Socialudvalget den 18. november 2019 (pkt. 99) godkendte udvalget således, at datoen for studieturen fastsættes til den 22.- 23. april 2020.

Som det fremgik af sagen til Socialudvalget den 12. august 2019 (pkt. 73) er programmet for studieturen tilrettelagt sådan, at det giver indblik i hvordan udvalgte kommuner arbejder på socialområdet inden for det specialiserede voksenområde på såvel et strategisk som operationelt niveau med fokus på de faglige indsatser og effekter. Der sættes fokus på temaområder vedr. udsatte borgere, herunder hjemløshed og borgere med svære psykiske og sociale problemer. Studieturen planlægges til at strække sig over to dage.

Forslag til program for besøg og temadrøftelser:

Dato	Tema	Sted
1. kvartal 2020 (13. januar)	Fællesmøde med Frederiksberg Kommunes Udsatteråd	Frederiksberg Rådhus
1. kvartal 2020 (15. januar)	Fællesmøde med det Kommunalt lægelige Udvalg i Frederiksberg Kommune (KLU)	Frederiksberg Rådhus
1. kvartal 2020 (marts)	Temabesøg i Finsens Have-området med afsæt i Den Sociale Masterplan	Finsens Have
2. kvartal 2020 (den 22.- 23. april)	Socialudvalgets studietur	Danmark
2. kvartal 2020 (juni)	Integreret psykiatri – Status	Afventer

3. kvartal 2020	Ingen temabesøg grundet budgetproces	
4. kvartal 2020	Tilbud til borgere med handicap – børn, unge, ældre (boliger, regler, samarbejde på tværs af områder, udfordringer)	Betty II

Der planlægges i tillæg til ovenstående det årlige møde for alle partier vedrørende Den Sociale Masterplan i foråret 2020. Der udsendes særskilt invitation til dette.

Desuden henledes opmærksomheden på følgende arrangementer i 2020, der kan være relevante for udvalgets medlemmer:

- KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum den 14. – 15. maj 2020
- KL's Rusmiddelkonference den 6. oktober 2020
- KL's Handicap og Psykiatrikonference den 18. november 2020.
- Uddeling af Frederiksberg Kommunes Frivillighedspris i oktober 2020.
- Uddeling af Frederiksberg Kommunes Integrationspris i november 2020
- Uddeling af Frederiksberg Kommunes Handicappris december 2020

Tilmelding til større arrangementer, herunder KL-arrangementer, foregår i givet fald via Ledelsessekretariatet på Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Udvalget vil modtage uddybende information om arrangementerne, når forvaltningen har modtaget indbydelserne til de enkelte arrangementer.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 25. november 2019

Punkt 110: Fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 for 2020

27.00.00-Ø34-1-19

Resume

Socialudvalget behandlede den 18. november 2019 (pkt. 102) sag vedrørende fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 for 2020. Socialudvalget valgte ved behandlingen af sagen efter drøftelse, at udsætte behandlingen af sagens indstillingspunkt 1, hvorfor denne del af sagen forelægges til godkendelse.

Beslutning

For Fasaël Rehman mødte Merete W. Hildebrandt grundet inhabilitet.

Socialudvalget godkendte, at 4,6 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje fordeles mellem frivillige foreninger, organisationer og grupper som anbefalet, idet udvalget vedtog konkrete justeringer i det forelagte bilag 1 vedr. foreningerne angivet som nr. 7, 9, 10, 12, 13, 14, 22, 25, 29, 33, 38, 42, 43, 44, 65, 78 og 81. Et opdateret bilag 1 vedlægges protokollen.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender, at 4,6 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje fordeles mellem frivillige foreninger, organisationer og grupper som anbefalet i vedlagte indstillingsskema (bilag 1).

Sagsfremstilling

Socialudvalget behandlede den 18. november 2019 (pkt. 102) sag vedrørende fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde i henhold til servicelovens § 18 for 2020. Socialudvalget besluttede efter drøftelse at udsætte behandlingen af sagens indstillingspunkt 1. Øvrige indstillinger blev godkendt. Sagen forelægges derfor til beslutning vedrørende indstillingspunkt 1.

Som det fremgår af den oprindelige sagsfremstilling nedenfor, tager forvaltningens oplæg til fordelingen af § 18-puljen afsæt i Socialudvalgets beslutning af den 6. maj 2019 (pkt. 46) om at prioritere indsatser i 2020 målrettet:

1. Socialt udsatte unge (18-23 år) og voksne
2. Borgere med sindslidelse eller handicap
3. Borgere udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet

Sagsfremstilling fra mødet i Socialudvalget den 18. november 2019 (pkt. 102):

1. Indstilling vedr. fordeling af § 18-puljen for 2020

Efter servicelovens § 18 har Frederiksberg Kommune pligt til at samarbejde med frivillige sociale organisationer, foreninger eller netværk om understøttelsen af det sociale frivillige engagement på Frederiksberg. Samarbejdet skal medvirke til at skabe gode rammer for den frivillige indsats og sikre et bedre samspil mellem de frivillige sociale organisationer, foreningers lokale aktiviteter og de offentlige sociale tilbud. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde. I forbindelse med budgetforliget for 2020 besluttede partierne således af afsætte 4,6 mio. kr. til uddeling af støtte til frivillige sociale foreninger og organisationer. Partierne var enige om, at fordelingen af midlerne i endnu højere grad skal målrettes de klub-, aktivitets- og netværksskabende tilbud, og at der tages et særligt afsæt i Frederiksberg Kommunes politikker og handleplaner på handicap-, udsatte- og integrationsområdet, hvor det at tage del i frivillige fællesskaber er en prioritet. Det blev endvidere vedtaget, at § 18-puljen reduceres med 220.000 kr. årligt fra og med 2020.

De frivillige tilbud supplerer og understøtter allerede Frederiksberg Kommunes politikker og planer for integration, handicap og udsatte samt den sociale masterplan, og arbejdet med social udsathed håndteres således bredt i den samlede indsats på Socialområdet. Med afsæt heri vedtog Socialudvalget på mødet den 6. maj 2019 (sag nr. 46) en række nye fokusområder og kriterier for fordeling af puljen til frivilligt socialt arbejde for det kommende år. I 2020 prioriteres således indsatser målrettet socialt udsatte unge (18-23 år) og voksne, borgere med sindslidelse eller handicap og borgere udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet. Endvidere er der et iboende fokus på forebyggelse i den tidligere sociale indsats med det formål at styrke den enkelte borgers muligheder og ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt blandt andet ved at mobilisere flere ressourcer i civilsamfundet, der kan bidrage til løfte udsatte borgere ind i hverdagsfællesskabet gennem en håndholdt og individuel støtte.

Socialudvalget vedtog en række tiltag for at imødekomme og målrette bredden i de frivillige sociale tilbud og aktiviteter (jf. sag nr. 46 af den 6. maj 2019). Blandt andet blev det besluttet, at forvaltningen administrerer og uddeler tilskud i 2020 samt aflægger statusrapport til Socialudvalget halvårligt i forbindelse med de årlige sager vedrørende fordelingskriterier og tildeling af § 18. Dertil skal frivillige grupper, ildsjæle og netværk tildeles puljemidler uden at være oprettet som forening. Ydermere er der afsat 0,2 mio. kr. til løbende uddeling henover året med fokus på samskabende og forebyggende initiativer samt 0,2 mio. kr. til at udvikle området og styrke brobygning mellem kommune og civilsamfund. Midlerne til løbende uddeling reserveres til at kunne tilbyde fleksibel og hurtig støtte til spontant opståede aktiviteter. For at styrke samarbejdet mellem Frederiksberg Kommune og de frivillige sociale foreninger, og for at synliggøre alle de gode frivillige indsatser og aktiviteter for socialt udsatte borgere, blev det endvidere vedtaget, at der afsættes særlige midler målrettet prisuddelinger, kommunikationsindsatser og –fremstød.

Der har de senere år været et særligt fokus på, hvordan frivillige sociale foreninger i højere grad kan få mulighed for at låne gratis lokaler i Frederiksberg Kommune til afvikling af aktiviteter, idet den nuværende lokalefordeling prioriteres med afsæt i lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt Folkeuniversitetet (Folkeoplysningsloven fra 2004). Fordelingen af lokaler er inddelt i fem kategorier, hvor udlån af lokaler til frivillige aktiviteter i foreninger godkendt under Servicelovens § 18 er prioriteret i kategori fire ud af fem. I praksis vil det således være vanskeligt for frivillige sociale foreninger med støtte fra § 18, der ikke hører under Folkeoplysningsloven, at få tildelt lokaler og udstyr, da de ligger lavt på den prioriterede liste. Konkret har det medført, at Idrætsforeningen Kæmperne årligt betaler ca. 40.000 kr. i baneleje for at kunne gennemføre idrætsaktiviteter på Frederiksberg. Forvaltningen er opmærksom på problemstillingen og følger nøje implementeringen af Kultur og Fritids nye lokalebookingssystem med henblik på en mere smidig lokalefordeling, der i højere grad kan favne de frivillige sociale foreninger. Socialudvalget vil løbende blive orienteret.

1.1 Den samlede budgetramme til uddeling af § 18 puljen for 2020

Socialudvalget skal ved denne sag tage beslutning om fordeling af 4,4 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje til det frivillige sociale arbejde for 2020.

Tabel 1: Den samlede budgetramme:

Oversigt over budget	Beløb i mio. kr.
Budget 2020 (indregnet effektivisering jf. budgetforliget for 2020 på 220.000 kr.). Heraf er 600.000 kr. tilført § 18-puljen i 2020 til Netværkstedet Thorvaldsen jf. Socialudvalgets beslutning af den 15. november 2018 (sag. nr. 114).	4,4
<i>Udmøntning til foreninger:</i>	
Til direkte fordeling til foreninger ultimo 2019 (ekskl. de 0,6 mio. kr. til Netværkstedet Thorvaldsen)	3,8
Løbende udmøntning til foreninger i 2020	0,2
I alt foreninger	4,0
Understøttelse af frivillig indsats, afvikling af tema- og samarbejds møder, informationsmateriale samt udvikling af det frivillige sociale område, herunder at styrke brobygning mellem kommune og civilsamfund	0,2
Frederiksberg Frivillighedspris 2020	0,05
Frederiksberg Kommunes Handicappris	0,05
Kommunikationsindsatser og synliggørelse af de frivillige sociale organisationer og foreninger og deres arbejde på Frederiksberg	0,05
I alt til understøttelse af den frivillige indsats, prisuddeling og kommunikation	0,35
Det samlede budget for 2020 i alt (ekskl. 0,6 mio. kr. til Netværkstedet Thorvaldsen)	4,35

1.2 Behandling og vurdering af ansøgninger til § 18-puljen for 2020

Der er i år modtaget 86 ansøgninger til § 18-puljen for 2020 til et samlet beløb på ca. 8,8 mio. kr. Det skal bemærkes, at der er kommet henholdsvis tre ansøgninger fra Red Barnet Ungdom og 10 ansøgninger fra Røde Kors Hovedstaden, hvoraf der er overlap i både indsatser og målgrupper. Der er forsøgt at tage højde for dette i forvaltningens indstilling til bevilling for 2020.

Det er forvaltningens vurdering, at alle ansøgninger opfylder kriterierne for tildeling af midler fra § 18 for 2020 (SU, sag nr. 46 af den 6. maj 2019). Årets ansøgninger repræsenterer et bredt felt af både frivillige ildsjæle og netværk, der tilbyder aktiviteter målrettet sociale grupper i nærområdet og store landsdækkende foreninger og organisationer med konkret socialfaglig ekspertise.

I vurderingen af ansøgningerne bliver der lagt vægt på frivillige aktiviteter, som forebygger og supplerer de kommunale politikker og indsatser på integrations-, handicap-, udsatte- og sundhedsområdet ud fra en overordnet målsætning om at udbrede, udvikle og støtte op om det aktive medborgerskab på Frederiksberg. Ligeledes vil der være fokus på at styrke samarbejdsfeltet med de foreninger og organisationer, som arbejder direkte med at rumme ensomme og socialt udsatte i deres indsatser. Der lægges endvidere vægt på borgerens fysiske og mentale sundhed samt betydningen af at indgå i sociale fællesskaber.

Forud for den endelige anbefaling til bevilling har ansøgningerne været drøftet i et fagligt team bestående af medarbejdere og ledere fra Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Her har en faglig vurdering af projektets relevans, sammenhæng og brobygning til eksisterende tilbud, målgruppens behov samt samarbejdserfaring omkring tilbuddene dannet baggrund for vurderingen af ansøgningerne. Det er også med i vurderingen af ansøgningerne, hvorvidt foreningernes aktiviteter primært er rettet mod sociale målgrupper på Frederiksberg i modsætning til aktiviteter, hvori Frederiksbergborgere kun udgør en mindre gruppe. Blandt andet er det opgjort i ansøgningsskemaet, hvor mange personer fra målgruppen med bopæl i Frederiksberg Kommune, der deltager i en forenings aktivitet i løbet af en måned.

Idet Frederiksberg Kommune uddeler midler fra både § 18-puljen til frivilligt socialt arbejde og § 79-puljen til frivillige ældreaktiviteter – begge med ansøgningsfrist den 1. september, har forvaltningen fokus på, at der tydeligt er informeret om forskellen mellem de to puljer. Det er erfaringen, at der kan være overlap mellem målgrupper og aktiviteter, og enkelte foreninger og organisationer ansøger både § 18 og § 79. Forvaltningen vurderer derfor altid ansøgningerne i relation til den ansøgte puljes fokusområder og kriterier. Såfremt det anses som relevant eks. at flytte en ansøgning fra § 18- til § 79-puljen (eller omvendt), vil det altid ske i tæt dialog med den enkelte ansøger. Dette er med til at sikre den mest retvisende udmøntning og anvendelse af puljerne. Der er for 2020 overflyttet en ansøgning fra § 18 til § 79, idet indsatsen var målrettet ældre over 65 år.

1.3 Netværkstedet Thorvaldsen

Som det fremgår af Frederiksberg Kommunes budgetaftale for 2019–22 (jf. Kommunalbestyrelsens beslutning af den 8. oktober 2018) får Netværkstedet Thorvaldsen driftstilskud i 2019 svarende til tidligere års tilskud på ca. 600.000 kr. Fra 2020 vil Netværkstedet Thorvaldsen på lige fod med andre aktører og foreninger kunne ansøge om midler til frivilligt socialt arbejde under §18-puljen. §18-puljen øges med den støtte, der hidtil er bevilliget til Netværkstedet Thorvaldsen (600.000 kr.). Dertil kommer Socialudvalgets beslutning af den 5. november 2018 (sag nr. 114), hvor det blev godkendt, at Netværkstedet Thorvaldsen i 2020 kan garanteres midler fra §18 svarende til det hidtidige tilskud med henblik på sikring af stabil drift af Netværkstedet. Fra 2021 vil Netværkstedet skulle søge om tilskud via § 18-midler på lige fod med andre ansøgere.

Magistraten besluttede på møde den 19. november 2018 (sag nr. 410), at forvaltningen skal udarbejde en evaluering af Netværkstedet Thorvaldsen i 2020 med henblik på budgetforhandlingerne 2021. Det forventes, at kommissoriet for evalueringen forelægges Socialudvalget den 25. november 2019.

1.4 Forvaltningens indstilling til fordeling af § 18-puljen for 2020

Forvaltningens anbefalinger til bevilling fremgår af indstillingsskemaet (bilag 1). I indstillingsskemaet er de enkelte ansøgninger/projekter kort beskrevet med projektets formål, målgruppe samt antal frederiksbergborgere, der forventes at deltage pr. måned. Desuden fremgår oplysninger om ansøgt beløb og bevilling i 2019, eventuelle bemærkninger fra forvaltningen samt forvaltningens anbefaling til bevilling for 2020. I forvaltningens behandling af ansøgningerne til § 18-puljen for 2020, vil det fremgå tydeligt af forvaltningens kommentar i indstillingsskemaet, hvis en forenings bevilling er blevet nedsat med 50.000 kr. eller mere i forhold til tidligere års bevilling. Der er ved indstilling til fordeling af § 18-puljen for 2020 én forening, der er nedsat med 50.000 kr. i forhold til tidligere bevillinger til samme projekt (Ungdommens Røde Kors). Forvaltningen indstiller, at udvalget godkender at fordele 3,9 mio. kr. mellem de indkomne ansøgninger, som anbefalet i indstillingsskemaet.

Tildelingen af midler skal imødekomme både eksisterende og nye projekter. Ved nye projekter bliver det vurderet, hvorvidt der er relevante eksisterende tilbud, som tilgodeser målgruppens behov. Derudover er sigtet med fordelingen at tilgodese målgrupperne socialt udsatte unge (18-23 år) og voksne, borgere med sindslidelse eller handicap og borgere udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet, som besluttet af udvalget den 6. maj 2019 (sag nr. 46).

Indstillingsskemaet er opdelt efter nedenstående målgrupper:

- børn og unge
- flygtninge og indvandrere
- personer med sindslidelser
- personer med somatiske sygdomme eller handicap
- personer på kanten af eller uden for arbejdsmarkedet
- socialt udsatte
- øvrige

Målgruppeinddelingen af ansøgningerne er vejledende og et udtryk for forvaltningens skøn, idet der ofte vil være overlap mellem målgrupperne.

1.5 Annoncering, vejledning og digital ansøgningsprocedure

Forvaltningen har fokus på øget dialog med de frivillige sociale foreninger og organisationer for at styrke vejledningen om ansøgningsprocessen, de frivillige indsatser, målgruppefokus mv. Der har været annonceret om puljen på Frederiksberg Kommunes hjemmeside, Frederiksberg Kommunes frivillighedsportal, i Frederiksberg Bladet samt på Frederiksberg Kommunes facebookside op til ansøgningsfristen. Derudover har forvaltningen sendt information ud til alle tidligere ansøgere af puljen med en påmindelse om datoer for ansøgningsfrist og informationsmøder.

For at sikre, at de frivillige foreninger har let adgang til at søge midler efter servicelovens § 18, har Frederiksberg Kommune prioriteret at digitalisere ansøgningsprocessen (SU sag nr. 34 af den 8. maj 2017). Den digitale løsning, Empty Projekt, har succesfuldt været i brug i to år, men der arbejdes løbende på at tilpasse ansøgningskemaerne og processen til de til enhver tid gældende tildelingskriterier. Forvaltningen tilbyder hjælp og systemvejledning til foreninger for at sikre, at det digitale ansøgningskema ikke hindrer nogen i at ansøge Frederiksberg Kommunes § 18-pulje.

Herudover er der afholdt informationsmøde om § 18-puljen, ligesom der blev to afholdt åbne ansøgningscafeer á tre timers varighed pr. gang. Infomødet havde fokus på nye fokusområder og fordelingskriterier for § 18 for 2020. Ansøgningscafeerne havde til formål at hjælpe foreningerne med vejledning og sparring med forvaltningen omkring den konkrete ansøgning samt bistand til den digitale ansøgningsproces. Det skal bemærkes, at der til informationsmødet var stort fremmøde, mens der til de efterfølgende ansøgningscafeer blot mødte én op for få hjælp og vejledning. Forvaltningen tager dette som et udtryk for, at foreningerne generelt føler sig velinformeret i forhold til målgrupper og kriterier for tildeling af § 18-støtte, samt at de er trygge ved den digitale ansøgningsproces.

2. Status på partnerskabsaftaler

Frederiksberg Kommune har indgået seks 3-årige partnerskabsaftaler med frivillige sociale organisationer og foreninger, der er finansieret gennem § 18-puljen (sag nr. 112 af den 23. november 2015 og sag nr. 125 af den 19. november 2018). Partnerskabsaftalerne har til formål at skabe et tættere samarbejde med civile aktører i forhold til udsatte målgrupper på Frederiksberg. Dette afspejler en anerkendelse af, at civilsamfundet er en vigtig samarbejdspartner og et supplement til den kommunale indsats, der støtter op om udsatte borgeres liv. Konkret har partnerskabsaftalerne været med til at skabe et tættere samarbejde mellem de frivillige foreninger og organisationer i Frederiksberg Kommune, hvor begge parter lærer af hinanden, deler ressourcer og har øget dialog. Partnerskabsaftalerne bidrager samtidig til en bedre brobygning på tværs af forvaltningsområderne og indbyrdes mellem de frivillige sociale organisationer og foreninger.

Endvidere har Frederiksberg Kommune jf. Socialudvalgets beslutning af den 19. november 2018 (sag nr. 215) indgået et 2-årigt partnerskab med Café Paraplyen med henblik på at løfte den tidlige forebyggende sociale indsats i regi af servicelovens § 82d. Dette partnerskab er ligeledes finansieret igennem § 18-puljen. Der er tale om et strategisk partnerskab, som er indgået med en ambition om at mobilisere flere ressourcer i civilsamfundet, der kan bidrage til løfte udsatte borgere ind i hverdagsfællesskabet gennem en håndholdt og individuel støtte. Målet er således at engagere ressourcestærke frivillige til at være en særlig støtte for sårbare borgere, der står udenfor eller på kanten af samfundet, til at deltage i sociale aktiviteter og fællesskaber. Det drejer sig om borgere med lettere nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer. Omdrejningspunktet er fælles samvær, aktiviteter og selvhjælp, der sammen med et tæt forhold til en "frivillig ven" kan være med til at opbygge tillid, forbedre sociale kompetencer og højne livskvaliteten.

Erfaringen viser, at det kræver tid og forberedelse at involvere ressourcestærke frivillige og ikke mindst at finde det rette match mellem frivillig og borger. Indsatsen har krævet en klart fokuseret opstart samt en medarbejder hos Cafe Paraplyen til at koordinere opgaven samt kontakten til og samarbejdet med forvaltningen. Det handler for eksempel om at udrede borgerens ønske, behov og ressourcer, men også at give plads til, at den frivillige har indflydelse på, hvordan borgeren understøttes bedst muligt i at kunne mestre sin hverdag.

Det forventes, at partnerskabsprojektet vil vise nye måder at løse sociale opgaver på, hvor de fælles ressourcer i kommunen (forvaltning og frivillige) sættes i spil og kommer udsatte borgere til gavn. Partnerskabet evalueres første halvår 2020 med henblik på at vurdere effekten af indsatsen, herunder om det frivillige engagement kan løfte opgaven, og om indsatsen rammer et tilfredsstillende niveau i forhold til/mellem ressourcetræk og målgruppe.

Frederiksberg Kommune har partnerskabsaftaler med følgende foreninger:

Forening	Periode	§ 18-bevilling 2019 i kr.
SIND Erhverv (partnerskab ophørt jan. 2019 jf. sag nr. 46 af den 6. maj 2019 SU).	2017 - 2019	0
OPLAND (URK)	2017 - 2019	160.000
IF Kæmperne	2019 - 2021	75.000
Vendepunkter/Recovery Lab	2019 - 2021	200.000
Café Cadeau (FIF)	2019 - 2021	100.000
OMBOLD	2019 - 2021	150.000
Café Paraplyen (indsats § 82d)	2019 - 2020	567.000
I alt for 2019		1.252.500

Ud af de ca. 4,3 mio. kr., der i 2019 blev bevilliget til frivillige sociale foreninger og organisationer på Frederiksberg, er i alt 1.252.500 kr. bevilliget til foreninger med en partnerskabsaftale, og herunder er 160.000 kr. bevilliget til en forening med en partnerskabsaftale, der udløber med udgangen af 2019.

Socialudvalget besluttede på mødet den 6. maj 2019 (jf. sag nr. 46), at der ikke igangsættes 3-årige partnerskabsaftaler med nye foreninger og organisationer, men at det i stedet prioriteres at forankre de nuværende partnerskaber og få flere gode erfaringer med denne form for samarbejde. Ungdommens Røde Kors, hvis partnerskabsaftale ophører den 31. december 2019, har ansøgt om at fortsætte partnerskabet i en ny 3-årig periode. Den økonomiske § 18-bevilling til partnerskabet vil i lighed med tidligere år være etårig. Gennem partnerskabet mellem Ungdommens Røde Kors og Frederiksberg Kommune er der blevet udviklet og afprøvet to konkrete initiativer: Netværksstedet OPLAND og en mentorordning med det formål for begge indsatser at hjælpe psykisk sårbare unge til at finde en vej ud af deres ensomhed.

Der har i hele partnerskabsperioden været god dialog mellem OPLAND og Frederiksberg Kommune samt velvilje fra begge parter til at styrke samspillet mellem foreningen og kommunen til gavn for målgruppen. Ungdommens Røde Kors har dog i løbet af 2018 gennemgået en større omorganisering med både nye medarbejdere og frivillige, ligesom der er blevet arbejdet på at opruste frivilligruppen særligt i Netværksstedet OPLAND og skabe en ny struktur efter en del udskiftning. Det er vurderingen, at dette har påvirket indsatsens stabilitet, der er af stor betydning for psykisk sårbare målgrupper. Endvidere er mentorordningen i lokalafdelingen på Frederiksberg blevet slået sammen med Nørrebro, Nordvest og Østerbro. Der har i en længere periode ikke været frederiksbergborgere tilknyttet mentorordningen. Forvaltningen har sammen med fagområderne evalueret brugen af Netværksstedet OPLAND. Pt. er kun fem frederiksbergborgere tilknyttet Netværksstedet.

Forvaltningen anbefaler på baggrund heraf, at partnerskabet i dets nuværende form ikke forlænges i en ny treårig periode. I forhold til selve Netværksstedet OPLAND ses dog stadig et uopfyldt potentiale i forhold til at få flere borgere til at benytte sig af indsatsen, der som et af de få frivillige tilbud i Frederiksberg Kommune henvender sig til unge mellem 18 og 30 år. Det er afgørende, at begge parter er involveret og leverer ind i projektet, samt at det kommunale fagområde i større grad får kendskab til tilbuddet og kan drage nytte af det. Forvaltningen indstiller derfor, at prioritere Netværksstedet OPLAND i 2020, men at den økonomiske bevilling til netværksstedet nedjusteres. Indsatsen revurderes om et år med henblik på indgåelse af et evt. nyt 3-årig partnerskab for 2021-2024.

Såfremt udvalget godkender forvaltningens indstilling, vil Frederiksberg Kommune have en partnerskabsaftale i 2020 med følgende fem foreninger:

Forening	Periode	§ 18-bevilling 2019 i kr.
IF Kæmperne	2019 - 2021	75.000
Vendepunkter/Recovery Lab	2019 - 2021	200.000
Café Cadeau (FIF)	2019 - 2021	100.000
OMBOLD	2019 - 2021	150.000
Café Paraplyen (indsats § 82d)	2019 - 2020	567.500
I alt for 2020		1.092.500

3. Status vedr. initiativer på frivillighedsområdet for 2019

3.1 Løbende § 18-pulje for 2019

Socialudvalget besluttede i sagen om fordelingskriterier for §18-puljen for 2019, at afsætte 200.000 kr. til uddeling af støtte over året øremærket løbende og samskabende frivillige sociale indsatser (SU sag nr. 59 af 7. maj 2018).

Forvaltningen blev i den forbindelse bemyndiget til at behandle ansøgninger og uddele tilskud på mindre end 20.000 kr. Såfremt der ansøges om højere beløb, skal ansøgningen forelægges Socialudvalget. Der er i 2019 bevilliget midler fra den løbende pulje til følgende foreninger:

- Danske Handicaporganisationer (10.000 kr.)
- Foreningen Nydansker (50.000 kr.)
- Netværkstedet Thorvaldsen (19.250 kr.)
- OMBOLD (19.500)
- Baba Frederiksberg (18.000 kr.)
- TUBA Hovedstaden (12.000 kr.)
- SIND Frederiksberg (19.500 kr.)
- Fibromyalgiforeningen (7.300 kr.)
- Foreningen danske krigsveteraner (9.500 kr.)

Forvaltningen har modtaget en ansøgning fra Ældre Sagen, der søger 50.000 til Frederiksberg Spiser Sammen. Opstart af planlægning vil ske 2019 med afholdelse af selve arrangementet den 23. april 2020. Arrangementet har været afholdt de sidste tre år i et samarbejde mellem Ældre Sagen, OK – Den Gule Villa og Frederiksberg Kommune, og i 2019 var der ca. 200 deltagere. Frederiksberg Spiser Sammen bliver afholdt i forbindelse med den nationale kampagne Danmark Spiser Sammen, der er arrangeret af Folkebevægelsen mod ensomhed. Ensomhed er en stigende udfordring og ifølge Folkebevægelsen mod ensomhed føler ca. 350.000 mennesker i Danmark sig ofte ensomme. Formålet med Frederiksberg Spiser Sammen er derfor at gøre det lettere at invitere folk indenfor, og er henvendt borgere over 60 år, der er enlige/ensomme og bor på Frederiksberg. Forvaltningen indstiller, at Ældre Sagen bevilliges 25.000 kr. til formålet.

Såfremt Socialudvalget godkender ovenstående indstilling, er der pr. 18. november 2019 bevilget et samlet beløb på 195.050 kr. fra den løbende § 18-pulje fordelt på 10 projekter, mens der er givet ét afslag til Netværkstedet Thorvaldsen. En forening har efter dialog med forvaltningen valgt at trække deres ansøgning til den løbende § 18-pulje tilbage. Den løbende pulje for 2019 er fuld udmøntet.

3.2 Brobygning mellem kommune og frivillige foreninger og organisationer

I tråd med strategierne på socialområdet og for at fremme udviklingen og brobygning mellem kommune og civilsamfund, har der de senere år været afsat en pulje på 0,2 mio. kr. til understøttelse af dette formål (senest SU sag nr. 46 af den 6.

maj 2019). Af initiativer i 2019 kan nævnes, at forvaltningen har afholdt særlige tema-, samarbejds- og informationsmøder samt på anden måde synliggjort brobygningen mellem kommune og de frivillige sociale foreninger. Blandt andet er der afholdt to temamøder om frivillighed for både kommunale medarbejdere og frivillige foreninger og organisationer. Temamøderne har haft fokus på eventfrivillighed og rekruttering af frivillige via digitale medier. Dette for at understøtte det frivillige område i at tilpasse sig nutidige forhold, og for at styrke samarbejdet mellem kommunen og de frivillige foreninger, som Socialudvalget afsatte midler til ved fordelingen for 2019 (sag nr. 125 af den 19. november 2018).

Herudover afholdes der møde i Frederiksberg Frivillighedsforum, hvor både politikere, frivillige foreninger og forvaltningen deltager med det formål at drøfte indsatser og aktiviteter på det frivillige sociale område. Særligt afholdte Frivillighedsforum en temadag i maj 2019 med fokus på, hvordan der kan skabes et stærkere samarbejde på tværs af Frederiksberg Kommunes frivillige sociale foreninger, samt hvordan de frivillige sociale foreninger rekrutterer til og fastholder frivillige unge i deres aktiviteter.

Frederiksberg Frivillighedsforum ønsker at afholde et lignende temamøde i 2020, og forvaltningen indstiller derfor, at uforbrugte midler fra 2019 overføres til 2020 jf. indstillingspunkt 5.

3.3 Evaluering, effekt og regnskabsaflæggelse 2018

Ved fordelingen af § 18-puljen lægges der vægt på, at de frivillige tilbud supplerer Frederiksberg Kommunes politikker, strategier og handleplaner og derigennem understøtter den samlede indsats på Socialområdet. Der bliver løbende arbejdet med indsamling af data, og det er et krav, at foreninger og andre støttemodtagere skal aflægge regnskab. For tilskud over 100.000 kr. kræves brug af statsautoriseret revisor eller registreret revisor.

For tilskud over 100.000 kr. kræves brug af statsautoriseret revisor eller registreret revisor. Ved tilskud under 100.000 kr. skal en valgt revisor med sin underskrift bekræfte, at regnskabet dokumenterer, at pengene er brugt til formålet. Endvidere skal foreninger udarbejde en evaluering af de projekter og aktiviteter, de har fået støtte til, hvis bevillingen er på 150.000 kr. eller derover. Dette for kunne følge udviklingen og effekten af de frivillige projekter og initiativer og sikre, at der er bred viden om foreningernes tilbud og aktiviteter. Regnskab og evalueringsskemaet skal indsendes, når aktiviteten er afsluttet eller senest 30. april året efter foreningen har modtaget støtte. Overholdes kravene om henholdsvis regnskabsaflæggelse og evaluering ikke, kan det have konsekvenser for fremtidige muligheder for støtte via puljen.

For at sikre, at så mange foreninger som muligt opfylder kriterierne for at modtage støttemidler, sender forvaltningen en påmindelse hvert år, der husker foreningen på, at de skal aflægge regnskab og evaluering. Langt de fleste foreninger indsender regnskaber rettidigt. For de foreninger, der ikke har indsendt regnskab til tiden, bliver der sendt to rykkerskrivelser, ligesom foreningerne bliver kontaktet pr. telefon af forvaltningen. Ved fordelingen af § 18-midler for 2019, er der pt tre foreninger, der stadig ikke har indsendt regnskab. Alle tre foreninger har søgt midler for 2020 og forvaltningen er derfor gået i tæt dialog med dem om den manglende opfølgning fra 2018. Da forvaltningen forventer at modtage endeligt regnskab for alle foreninger, der har søgt § 18-midler for 2020, inden udgangen af 2019, indstilles det, at overskridelsen af tidsfristen ikke har betydning for tildelingen af midler fra puljen efter Servicelovens § 18 for 2020.

4. Inhabilitetsbestemmelser

På møde i Ældre- og Omsorgsudvalget den 17. november 2018 (sag nr. 101) blev forvaltningen anmodet om, at der forud for sagen om fordeling af § 79-puljen for 2020 udarbejdes et overblik over omfanget af inhabilitetsbestemmelserne. Da bestemmelserne ligeledes har interesse i forbindelse med fordeling af § 18-puljen, vedlægges dette overblik som bilag 2.

Økonomi

Udmøntningen af puljen sker i forbindelse med 1. forventede regnskab.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 18. november 2019, Socialudvalget den 25. november 2019

Historik

Socialudvalgets beslutning den 18 november 2019, pkt 102:

Socialudvalget

1. udsatte efter drøftelse behandlingen af bilag 1 vedrørende fordeling af 4,6 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje til fordeling mellem frivillige foreninger, organisationer og grupper,
2. godkendte, at der ikke indgås nyt 3-årigt partnerskab med OPLAND, Ungdommens Røde Kors i 2020,

3. godkendte, at Ældre Sagen bevilliges 25.000 kr. fra den løbende § 18-pulje for 2019,
4. tog status på initiativer under § 18 for 2019 til efterretning og
5. tog til efterretning, at der forventes et mindreforbrug på 150.000 kr. i 2019 vedr. midlerne til frivillighedsforum, som behandles i overførselssagen, der fremlægges i forbindelse med regnskabsafslutningen 2019.

Indstilling til Socialudvalget den 18. november 2019, pkt. 102:

Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. godkender, at 4,6 mio. kr. fra den ordinære § 18-pulje fordeles mellem frivillige foreninger, organisationer og grupper som anbefalet i vedlagte indstillingsskema (bilag 1),
2. godkender, at der ikke indgås nyt 3-årigt partnerskab med OPLAND, Ungdommens Røde Kors i 2020
3. godkender, at Ældre Sagen bevilliges 25.000 kr. fra den løbende § 18-pulje for 2019
4. tager status på initiativer under § 18 for 2019 til efterretning og
5. tager til efterretning, at der forventes et mindreforbrug på 150.000 kr. i 2019 vedr. midlerne til frivillighedsforum, som behandles i overførselssagen, der fremlægges i forbindelse med regnskabsafslutningen 2019.

Bilag

Bilag 1 Fordelingen af § 18 puljen for 2020

Bilag 2 Notat om inhabilitetsbestemmelserne - puljer

Punkt 111: Endelig godkendelse af Handicappolitikkens Handleplan 2020

27.00.00-P22-1-18

Resume

Det endelige udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020 forelægges på baggrund af høringssvar til endelig godkendelse i Socialudvalget.

Beslutning

Socialudvalget godkendte det endelige udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender det endelige udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020.

Sagsfremstilling

Handicappolitikkens Handleplan 2020 har været i høringsproces i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Børneudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, By- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget samt Handicaprådet på baggrund af Socialudvalgets beslutning af 16. september 2019 (pkt. 84). Der var i høringsprocessen alene indkommet bemærkninger til Handicappolitikkens Handleplanen 2020 fra Handicaprådet. Dette gav ikke anledning til udarbejdelse af nyt udkast.

Sagen blev herefter forelagt de respektive fagudvalg med henblik på drøftelse af Handicaprådets høringssvar uden at dette gav anledning til bemærkninger til handleplanen. Kultur- og Fritidsudvalget har dog henledt opmærksomhed på behovet for øget tilgængelighed i bred forstand i kulturtilbuddene.

Socialudvalget forelægges således det samme udkast til Handicappolitikkens Handleplan 2020, som blev drøftet på Socialudvalgets møde den 28. oktober 2020 (pkt 81) med henblik på endelig godkendelse.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 25. november 2019

Bilag

Bilag 1 Handicappolitikkens Handleplan 2020. Endelig godkendelse

Punkt 112: Status for tilvejebringelse af boliger til flygtninge

03.25.00-A00-1-19

Resume

Sagen gennemgår Frederiksberg Kommunes prognose for varige og midlertidige boligløsninger til flygtninge med opdaterede tidsplaner, som forelægges til orientering. I lyset af den reducerede tilgang af flygtninge til kommunen i forhold til det tidligere forventede, foreslås en del af de tilvejebragte boliger anvist til andre målgrupper i den boligsociale anvisning.

Beslutning

Socialudvalget

1. tog status for tilvejebringelse af varige boliger til flygtninge til efterretning og
2. tog status og behov for midlertidige indkvarteringsløsninger til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at socialudvalget og bolig- og ejendomsudvalget

1. tager status for tilvejebringelse af varige boliger til flygtninge til efterretning og
2. tager status og behov for midlertidige indkvarteringsløsninger til efterretning.

Sagsfremstilling

Den seneste status

Forvaltningen fremlægger løbende status til Socialudvalget (midlertidig indkvartering) og Bolig- og Ejendomsudvalget (varige boligløsninger) vedr. behov for og tilvejebringelse af boliger til kommunens flygtningekvote, senest d. 12. august 2019 (Socialudvalget, pkt. 76, hhv. Bolig- og Ejendomsudvalget, pkt. 64).

Frederiksberg Kommune skal i kvoteåret 2019 (1. marts 2019 - 29. februar 2020) modtage 24 flygtninge. Kommunen har i perioden marts til november 2019 modtaget 15 flygtninge. Udlændingestyrelsen har i september 2019 udmeldt kvoter for kvoteåret 2020, hvor kommunen skal modtage 19 flygtninge. For kvoteåret 2021 forudsættes samme antal som i kvoteåret 2020.

Det forventede behov for boliger til flygtninge kan udtrykkes i antal "boligenheder", dvs. hvor mange flygtninge, der kan boligplaceres i den enkelte bolig. Her indgår familiestørrelse og mulighed for opdeling af boliger i deleboliger med fælles køkken og bad. Prognosen for boligbehov er baseret på denne omregning. Den samlede forventede boligefterspørgsel fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Samlet boligbehov

Kalenderår	2019	2020	2021
Flygtninge, inkl. familiesammenførte, i midlertidig indkvartering med boligbehov (antal personer), per november 2019	35		
Forventet antal modtagne flygtninge, fra og med december 2019	4	24	19
Forventet antal familiesammenførte samt uledsagede unge, der fylder 18 i kalenderåret	7	13	13
Forventet boligbehov, akkumuleret ved årets udgang	46	83	115

De 35 flygtninge i midlertidige boliger per november 2019 inkluderer 5 personer, som er familiesammenført med flygtninge i midlertidig indkvartering, og som dermed indgår i det fremadrettede behov for boliger. Kommunen har i 2019 modtaget i alt 5 familiesammenførte personer. For 2020-2021 regnes der i prognosen med, at kommunen modtager 10 familiesammenførte personer per år. Dette tal er et foreløbigt skøn baseret på erfaringerne fra familiesammenføringer i tidligere år og antal flygtninge, som er indkvarteret midlertidigt.

Regeringen har besluttet, at Danmark allerede fra 2019 skal modtage et mindre antal særligt behandlingskrævende kvoteflygtninge, og at den generelle kvoteflygtningeordning fra 2020 skal genoptages. Tallene for antal kvoteflygtninge kendes endnu ikke og er derfor ikke indregnet i prognosen.

I kvoteårene 2016 og 2017 modtog kommunen et relativt stort antal uledsagede mindreårige flygtninge. En del af disse fylder 18 år i løbet af 2019-2021, hvor de i lighed med øvrige voksne flygtninge vil skulle tilbydes en varig boligløsning. Da de uledsagede mindreårige ved modtagelsen i kommunen får et samlet tilbud, som inkluderer en midlertidig boligplacering, indgår de ikke i ovennævnte tal for antal flygtninge i midlertidig bolig, og er derfor indregnet særskilt i prognosen for boligbehov.

Med vedtagelsen af L 140 "Lov om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love" d. 21. februar 2019 er der ikke længere et krav om, at kommunerne sørger for permanent boligplacering af flygtninge. Kommunen skal dog fortsat sørge for midlertidig indkvartering, indtil de pågældende selv har fundet en bolig. For flygtninge, som ikke selv kan skaffe en bolig, gælder dermed de almindelige principper og regler for løsning af kommunens boligsociale opgaver. Familiesammenførte til flygtninge har også før lovændringen i boligsammenhæng været at betragte som andre husvilde borgere – uden et retskrav på varig bolig.

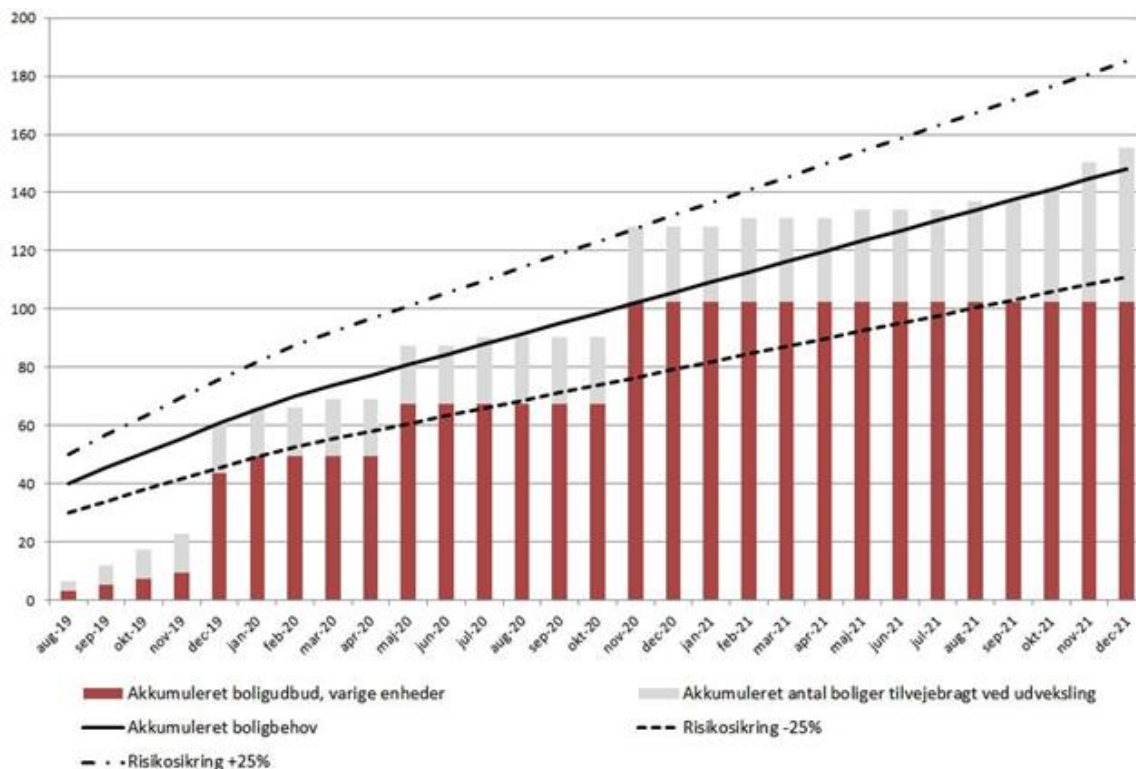
Kommunen har siden 2016 tilrettelagt sin boligforsyning til flygtninge med udgangspunkt i en forudsætning om en forpligtelse til at tilvejebringe varige boliger til flygtninge. Som det fremgår af prognosen, vil en række nybyggerier målrettet flygtninge blive færdiggjort i de kommende år. Under hensyntagen til dette og da kommunens midlertidige boligkapacitet er meget begrænset, arbejder forvaltningen indtil videre med udgangspunkt i den hidtidige praksis for boligplacering, jf. også forvaltningens besvarelse vedr. forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om permanente boliger til flygtninge, som behandles af Socialudvalget d. 25. november 2019 (pkt. 114).

Boligbehovet, som fremgår af den nedenstående prognose, se figur 2 og 3, tager udgangspunkt i det samlede antal flygtninge og familiesammenførte, idet forvaltningen vurderer ventelisterne for social boliganvisning og flygtningeboliger sammen, eftersom de fleste husvilde flygtningefamilier bl.a. af hensyn til den gode modtagelse under alle omstændigheder vil være højt prioriterede på ventelisten til boligsocial anvisning.

Boligprognose fra august 2019

Figur 1 viser boligudbud og boligbehov, som det så ud i den seneste statussag fra august 2019, hvor der med de daværende forudsætninger for flygtningekvote, boligbehov og tidsplaner for tilvejebringelse af varige boliger ville blive opnået balance mellem boligbehov og antal varige boliger i november 2020, forudsat at "udvekslingen" af boligerne i nybyggerierne ville blive gennemført som planlagt.

Figur 1: Tidligere/seneste prognose (Socialudvalget den 12. august 2019 (pkt. 76) med boligstatus for varige boliger fra august 2019 - december 2021:

Opdatering af status for varige boliger

I handleplanen for etablering af varige boligløsninger, som tidligere er præsenteret for udvalgene, er der fire særskilte spor:

1. Udnyttelse af eksisterende anvisningsmuligheder (kommunale ejendomme, den almindelige boligsociale anvisning i alment regi og Frederiksberg Boligfond (FBF))
2. Aftaler om ekstra anvisning via Rammeaftalen med almene organisationer samt aftale med FBF og med private udlejere.
3. Ombygning af kommunal ejendom
4. Etablering af ny almen og privat boligkapacitet målrettet flygtninge.

En detaljeret oversigt over kapaciteten i handleplanens spor findes i bilag 1.

Spor 1: Eksisterende anvisningsmuligheder

Det forudsættes for 2019, at det vil være muligt at anvise 10 boliger til flygtninge i 2019. I årene derefter forudsættes det beregningsteknisk til prognosen, at der ikke vil være behov for at anvise boliger til flygtninge inden for kommunens boligsociale anvisning, som udgør i gennemsnit 25% af de ledige boliger i de almene boligafdelinger, Frederiksberg Boligfond samt kommunens egne ejendomme. Der kan dog fortsat være brug for at anvise flygtninge til disse boliger for at få det bedste match mellem borgere og boliger.

Der er i januar-oktober 2019 anvist 5 boliger til flygtninge under den eksisterende anvisning af almene og kommunale familieboliger samt almene ungdomsboliger, svarende til ca. 5 pct. af den samlede boligsociale anvisning på 93 boliger i samme periode. Det bemærkes, at for de flygtninge, som har fået anvist en ungdomsbolig, har kommunen fortsat en anvisningsforpligtelse, hvis beboerne ikke længere lever op til kriterierne for at bo i boligen, og de ikke selv har fundet en anden bolig.

Spor 2: Aftaler om ekstra anvisning

Med de almene boligorganisationer er der i Rammeaftalen om anvisning for 2016-2019 aftalt, at i alt 56 boliger skal anvises til flygtninge i 2016-2017. Da målet ikke blev nået i 2017, er anvisningen fortsat i 2018 og 2019. Det forventes, at de resterende boliger til flygtninge vil blive anvist i løbet af 2019.

Aftalen med Frederiksberg Boligfond for 2015-2017 om i alt 40 boliger er realiseret som planlagt.

Forvaltningen har i efteråret 2017 indgået aftaler med to private bygherrer om anvisning af boliger til flygtninge. I lyset af den reducerede tilgang af flygtninge til kommunen i forhold til tidligere prognoser, har kommunen og udlejer aftalt at opsigse den ene af disse aftaler primo 2020. Den anden aftale, som vedrører studieboliger, bibeholdes indtil videre.

Spor 3: Ombygning af kommunal ejendom

De fire projekter vedrørende ombygning af kommunal ejendom til flygtningeboliger (deleboliger) blev afsluttet og ibrugtaget i begyndelsen af 2018. Konceptet med velkomstværter i de midlertidige boliger er videreført i en tilpasset udgave vedr. de kommunale deleboligprojekter.

Spor 4: Ny almen boligkapacitet tilpasset flygtninge

En række projekter er igangsat i samarbejde med de almene boligorganisationer:

Delehusene/Venligboligplus (FFB/KAB)

Opførelsen af de i alt 41 ungdomsboliger efter Venligboligplus-konceptet blev påbegyndt i december 2018, og indflytning vil ske per 1. december 2019. Som det blev aftalt på borgermødet om Venligboligplus i juni 2017, blev der i oktober 2018 etableret en følgegruppe for projektet, hvor naboer til den kommende bebyggelse er inviteret, herunder Veteranhjemmet. I løbet af byggefasen har der været afholdt fire møder i følgegruppen, herunder også et meget vellykket møde med de kommende beboere i bebyggelsen. Følgegruppen videreføres som en nabogruppe, som kan bidrage til et positivt samspil mellem den ny bebyggelse og dens naboer. Venligboligplus er et særligt koncept, hvor ca. halvdelen af boligerne udlejes til danske studerende og halvdelen til unge flygtninge med henblik på etablering af en såkaldt buddyordning mellem en studerende og en flygtning. Buddyordningen skal bidrage til at sikre en vellykket modtagelse af de unge flygtninge. Forvaltningen har samarbejdet tæt med KAB/FFB om tilrettelæggelse af det fælles forløb for flygtninge og studerende, inklusive matchning mellem bofæller, hvor matchningen foregår efter samme principper for de to grupper. Derudover er blevet afholdt en række workshops forud for indflytning, der har forberedt beboerne på boformen. Den nye bebyggelse får tilknyttet en boligsocial indsats, hvor FFB og kommunen hver bidrager med en halvtidsmedarbejder.

Tartuhus (Sophus Franks Vænge) (FFB/ KAB)

Tidsplanen følges, og indflytning kan ske senest januar 2020. Det er aftalt med KAB/FFB, at kun en af de nybyggede 8 boliger reserveres til flygtninge sammen med en bolig i det eksisterende byggeri. Øvrige boliger er aftalt "udvekslet" med boliger i andre FFB-ejendomme.

Falkoner Allé 118 (AAB)

Den reviderede tidsplan følges, og projektet med i alt 14 familieboliger forventes klar til indflytning i 1. maj 2020. De fem af boligerne med i alt 18 boligenheder er reserveret til 100% kommunal anvisning som deleboliger.

C.F. Richs Vej 103 (FFB/KAB)

Den reviderede tidsplan følges og projektet med i alt 24 familieboliger forventes klar til indflytning i december 2020. De ni af boligerne med i alt 27 boligenheder er reserveret til 100% kommunal anvisning som deleboliger.

Søndre Fasanvej 26 (FFB/KAB)

Som nævnt i tidligere statussager, kunne projektet ikke gennemføres inden for den budgetterede økonomi. KAB har drøftet projektet i deres nye byggepartnerskab, og undersøger pt. mulighederne for at gennemføre projektet i det regi. Forvaltningen er således fortsat i dialog med KAB om et projekt på grunden.

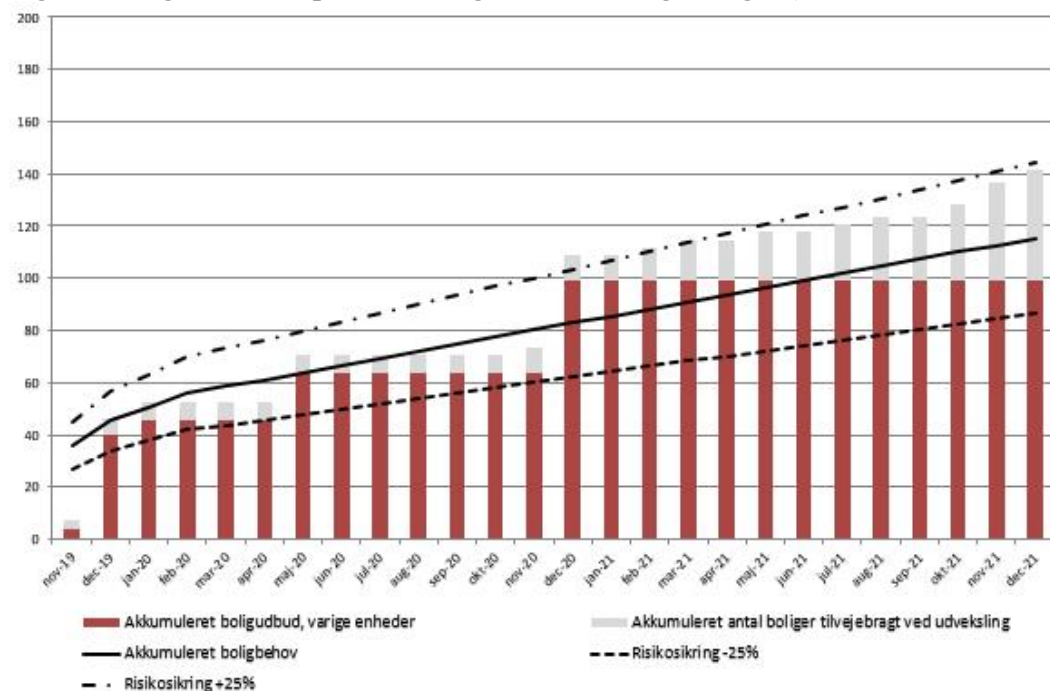
I projekterne er det aftalt med den enkelte almene boligorganisation, at cirka halvdelen af kapaciteten reserveres til 100% kommunal anvisning af flygtninge, dog bortset fra Tartuhus som nævnt ovenfor. For så vidt angår den anden halvdel af kapaciteten, er det aftalt, at der udlejes til andre beboere eller fra ventelisten i den almene boligorganisation, som er ansvarlig for det pågældende byggeri. Svarende til denne anden halvdel af kapaciteten er aftalt en såkaldt "udveksling" eller engangsanvisning af flygtninge til andre af den almene boligorganisations afdelinger i byen. Samlet set svarer denne udveksling/engangsanvisning til, at der generelt set kan anvises boliger til flygtninge svarende til den samlede kapacitet i projekterne. Omfanget af udveksling kan tilpasses og afhænger af det samlede boligbehov, når projekterne realiseres. I prognosen forudsættes det, at en del af udvekslingen udskydes til 2021 eller 2022.

I lyset af den reducerede tilgang af flygtninge til kommunen i forhold til det tidligere forudsatte og i overensstemmelse med budget 2020, er forvaltningen i gang med at undersøge muligheden for, at i alt 18 boligenheder i de nybyggede deleboliger kan anvendes til andre målgrupper i den boligsociale anvisning, herunder borgere, som er færdigbehandlede på botilbud, og som er klar til at bo i egen bolig med bostøtte fra kommunen. I de anvisningsaftaler, som kommunen har indgået med de pågældende boligorganisationer om de konkrete ejendomme, er der taget højde for, at boligerne evt. kan anvises til andre målgrupper, som kommunen skal anvise boliger til. Blandt de ovennævnte byggeprojekter overvejes det at anvende nogle af boligerne på Falkoner Allé 118 samt C.F. Richs Vej 103 til dette formål. Da der endnu ikke er indgået aftaler om en evt. anden anvendelse af disse boliger, er disse boliger fortsat indregnet i prognosen.

Som nævnt ovenfor er FFB bygherre for fire af de ovennævnte fem planlagte byggeprojekter. Forvaltningen har siden 4. kvartal, 2018, haft et tæt samarbejde med FFB om at løse kapacitetsudfordringerne i forhold til den midlertidige indkvartering af flygtninge, når Nimbus skulle fraflyttes i august 2019. Samarbejdet har omfattet en håndholdt indsats for tilvejebringelse af varige boliger samt leje af tre boliger i 2. halvår 2019 med henblik på at sikre midlertidig indkvarteringskapacitet.

I lighed med bestemmelserne i Rammeaftalen med de almene boligorganisationer for 2016-2019, vil de almene og private udlejere, som kommunen indgår aftale med om anvisning til flygtninge, modtage 10.000 kr. per anvist bolig til at igangsætte særlige frivillige aktiviteter, der kan støtte op om modtagelsen af de nye naboer.

Figur 2: Prognose med opdateret boligstatus for varige boliger (december 2019 - december 2021)

Det fremgår af figuren, at der med uændret flygtningekvot og med den opdaterede status for varige boliger kan forventes at være balance mellem boligudbud og boligbehov i december 2020. Denne fremskrivning er baseret på den ovennævnte tekniske forudsætning om, at den boligsociale anvisning ikke anvendes til flygtninge, og er afhængig af, at tidsplanerne for de ovennævnte byggeprojekter bliver fulgt.

Status for midlertidige boligløsninger

Som det fremgår af de ovenstående figurer og tabeller er der en ubalance i forsyningen af varige boliger, aktuelt på cirka 35 boliger, aftagende frem til slutningen af 2020. Da kommunen er forpligtet til at sørge for boliger til de modtagne flygtninge, er der fortsat behov for midlertidig indkvarteringskapacitet.

Tabel 3: Midlertidig indkvarteringskapacitet

Indkvarteringssted	Kapacitet	Rådighed
Solbjerg	35	Til og med december 2021
Leje af tre lejligheder fra FFB	11	August- december 2019

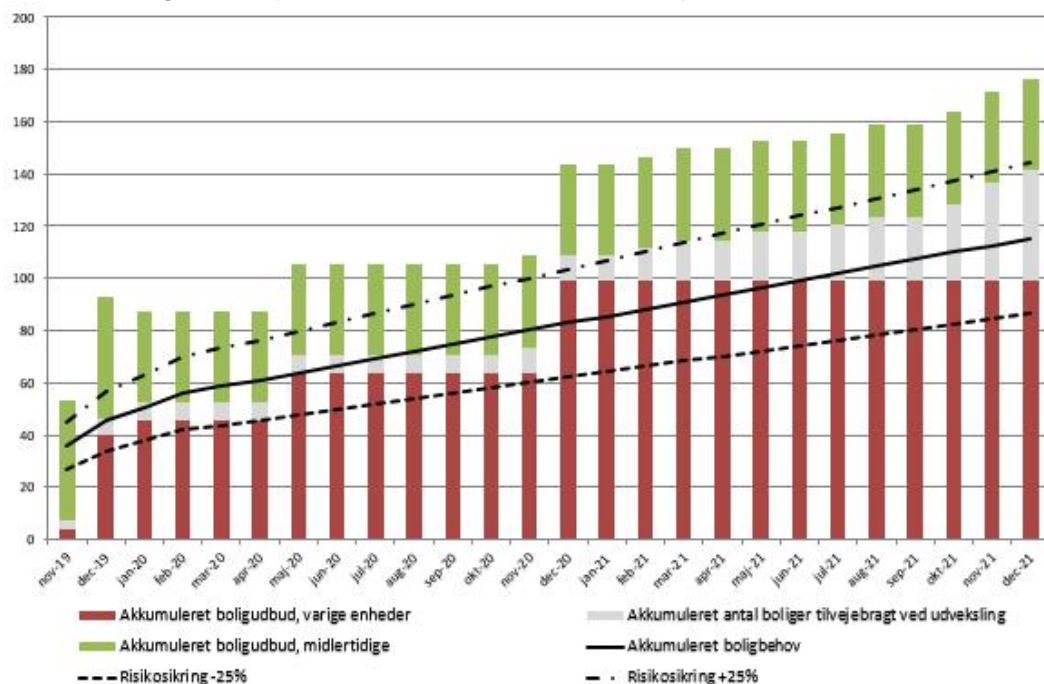
Uddybende bemærkninger:

Solbjerg er en tidligere døgninstitution, som kommunen lejer af foreningen LIVSVÆRK. En ny lejeaftale er ved at blive indgået med henblik på en forlængelse af lejemålet, som forudsættes fortsat til og med december 2021.

Omkring Solbjerg er der etableret velfungerende frivilligrupper af naboer og andre borgere.

Som nævnt ovenfor har kommunen lejet tre lejligheder af FFB i 2. halvår 2019 med henblik på at dække boligbehovet i perioden fra Nimbus fraflyttes og indtil Delehusene/Venligboligplus er klar til indflytning.

Figur 3: Opdateret boligstatus for varige boliger samt uændret kapacitet i de tilbageværende midlertidige indkvarteringssteder (november 2019 – december 2021)

Figur 3 viser, at med de nuværende opdaterede tidsplaner for de varige boligløsninger, vil der med de nuværende tidsplaner for byggeprojekterne og med de ovennævnte forudsætninger om boligbehovet (antal flygtninge og familiesammenførte) være tilstrækkelig kapacitet i kommunens midlertidige indkvarteringssteder. Af hensyn til usikkerheden om ibrugtagningstidspunkterne for de almene nybyggerier vurderer forvaltningen det hensigtsmæssigt at opretholde den midlertidige indkvarteringskapacitet på Solbjerg frem til udgangen af 2021.

Forvaltningens vurdering

Den foreliggende status giver et overblik over konsekvenserne af de opdaterede tidsplaner for de forskellige byggeprojekter med de aktuelle kvoter for antal flygtninge, som kommunen skal modtage. Som nævnt ovenfor kendes tallet for antal kvoteflygtninge i 2020 og 2021 ikke, og tallet er derfor ikke indregnet i prognosen.

Det bemærkes, at antallet af flygtninge derudover kan variere både op og ned i de enkelte år/måneder, og i forhold til, hvad der for nuværende er prognosticeret.

En række usikkerhedsfaktorer har indflydelse på kommunens mulighed for at tilvejebringe både varige og midlertidige boliger:

- Størrelsen af kommunens flygtningekvoter, inkl. antallet af kvoteflygtninge.
- Omfanget af familiesammenføring.
- Opfyldelse af måltallene for eksisterende anvisningsaftaler vedr. flygtninge til almene boliger.
- Yderligere forsinkelser af alment nybyggeri.
- Gennemførelse af udveksling af det forudsatte antal boliger i de almene nybyggerier.
- Eventuel genudlejning af varige boliger etableret i kommunalt regi.

Som det fremgår af figur 2 og 3, er der i størstedelen af perioden et vist sikkerhedsspænd omkring disse usikkerheder, således at der hele perioden er en vis margin omkring den samlede plan for tilvejebringelse af boligløsninger.

Forvaltningen vil i 2. kvartal 2020 gøre fornyet status.

Der vil fortsat være fokus på:

- Opretholdelse af fremdrift på de enkelte projekter

- Entydig fastlæggelse og udmøntning af koncepter for de allerede valgte/afdækkede løsninger.
- Inddragelse af samarbejdsparter, dialog i lokalområder mv.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 25. november 2019, Bolig- og Ejendomsudvalget den 25. november 2019.

Bilag

Bilag 1, november 2019

Punkt 113: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick, rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om henvendelse til den nye udlændinge- og integrationsminister vedr. kvoteflygtninge

03.25.00-A00-1-19

Resume

Sagen omhandler et beslutningsforslag fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick, rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om henvendelse til den nye udlændinge- og integrationsminister vedr. kvoteflygtninge. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Et flertal i socialudvalget (Flemming Brank, Fasaël Rehman, Helle Sjelle og Karsten Skawbo-Jensen)

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår forslaget om at rette henvendelse til udlændinge- og integrationsministeren med henblik på at dele kommunens gode erfaringer med modtagelse af flygtninge, idet kommunen allerede deler sine erfaringer gennem deltagelse i forskellige kommunale netværk,
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår forslaget om at indgå i dialog med ministeriet om at adressere et efterslæb i forhold til FN-kvoteflygtninge, fordi byens generelle opbakning til opgaven vedr. modtagelse af flygtninge kan komme i spil, hvis kommunen beslutter at modtage flere flygtninge end det statsligt fastsatte antal, og
3. godkendte, at der fortsat alene udarbejdes scenarier for fremskaffelse af midlertidige og varige boliger til flygtninge ud fra de af Udlændingestyrelsen udmeldte kvoter.

Et mindretal i socialudvalget (Thyge Enevoldsen og David Munis Zepernick) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes og stemte imod forvaltningens indstilling om, at der fortsat alene udarbejdes scenarier for fremskaffelse af midlertidige og varige boliger til flygtninge ud fra de af Udlændingestyrelsen udmeldte kvoter forvaltningens indstilling.

Gunvor Wibroe tog forbehold.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår forslaget om at rette henvendelse til udlændinge- og integrationsministeren med henblik på at dele kommunens gode erfaringer med modtagelse af flygtninge, idet kommunen allerede deler sine erfaringer gennem deltagelse i forskellige kommunale netværk,
2. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes for så vidt angår forslaget om at indgå i dialog med ministeriet om at adressere et efterslæb i forhold til FN-kvoteflygtninge, fordi byens generelle opbakning til opgaven vedr. modtagelse af flygtninge kan komme i spil, hvis kommunen beslutter at modtage flere flygtninge end det statsligt fastsatte antal.
3. godkender, at der fortsat alene udarbejdes scenarier for fremskaffelse af midlertidige og varige boliger til flygtninge ud fra de af Udlændingestyrelsen udmeldte kvoter.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte på møde den 26. august 2019 følgende beslutningsforslag fra rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Ruben Kidde til Socialudvalget:

"Forslag:

Radikale Venstre foreslår, at Borgmesteren retter henvendelse til Udlændinge- og Integrationsministeren og tilkendegiver, at Frederiksberg Kommune ser frem til igen at kunne bidrage med integrationen af kvoteflygtninge, og gerne indgår i en dialog om også at adressere det eventuelle efterslæb i FN-regi, som kunne tænkes at være opstået som konsekvens af at Danmark i 2016 og i 2017 sagde nej til at modtage de med FN aftalte kvoteflygtninge.

Motivation:

Med regeringsskiftet og ministerens seneste udmelding i DR 29. juli kan man nu forvente en langt mere konstruktiv imødekommelse af FN's ønsker om at Danmark igen modtager kvoteflygtninge, hvilket på ny gør det relevant at bringe

Frederiksbergs gode erfaringer i spil. Det er således åbenlyst, at den tidligere regerings nej til at modtage de med FN aftalte kvoteflygtninge i 2016 og i 2017 nu er afløst af en ny politisk vilje til igen at honorere Danmarks forpligtelser på området.

Danmark har med sit afslag på at modtage kvoteflygtninge gået enegang og handlede dermed i skærende kontrast til f.eks. Norge, Holland, Tyskland, Sverige, Frankrig og Storbritannien. Det Radikale Venstre mener, at vi har en særlig forpligtelse til at hjælpe verdens allermest udsatte, og at Frederiksberg som mønsterkommune når det gælder modtagelse af flygtninge kan og bør hjælpe regeringen med at leve op til det løfte, som Danmark har givet FN.

Frederiksberg Kommune har gennem årene med stor ekspertise i forvaltningen og støtte fra borgerne formået at tage godt imod og sikre en høj grad af selvforsørgelse for de flygtninge, som kommunen har modtaget.

Set i lyset af ovenstående, og fordi borgerne på Frederiksberg har vist sig parate og engagerede i at deltage i integrationen af de nyankomne flygtninge, mener forslagsstillerne, at Frederiksberg med sin særlige erfaring og kapacitet kan og bør hjælpe Danmark med at tage ansvar for nogle af verdens mest udsatte flygtninge, nemlig kvoteflygtningene."

Forvaltningens bemærkninger

Frederiksberg Kommune er som landets andre kommuner i dag forpligtet til at modtage flygtninge efter de af regeringen udmeldte kommunale flygtningekvoter. Kommunens modtagelse af flygtninge inkluderer en lang række opgaver i form bl.a. skolegang, tilknytning til arbejdsmarkedet, boligplacering osv.

Kommunen har som nævnt af forslagsstillerne en række gode erfaringer med modtagelse af flygtninge. Fx var 51 procent af de i 2016 modtagne flygtninge selvforsørgende, heraf var 43,1 procent i beskæftigelse, i følge den seneste opgørelse fra 2. kvartal 2019, hvilket er 8,8 procentpoint højere end landsgennemsnittet for flygtninge i beskæftigelse. Forvaltningen er endvidere aktiv deltager i Det Kommunale Ledernetværk for Integration under styrelsen for International Rekruttering og Integration samt i et tilsvarende praktikernetværk, hvor kommunens gode erfaringer deles med andre kommuner. Endvidere deltager kommunens Beskæftigelses- og Integrationsambassadør også i kommunale netværk med henblik på at dele erfaringer.

På Frederiksberg udgør boligplacering en helt særlig opgave pga. et boligmarked, hvor det kan være svært at finde fodfæste. Boligplaceringsopgaven har siden 2016 haft sit udgangspunkt i den plan, som Magistraten besluttede i maj 2016: "Et markant og styrket fokus på varige boligløsninger til flygtninge" (Magistraten, 2. maj 2016, dagsordenspunkt 174). For flygtninge modtaget efter 1. marts 2019 er kommunerne forpligtede til at tilbyde midlertidig boligplacering, mens flygtninge modtaget før denne dato skal have tilbud om en permanent bolig i kommunen. Kommunen har siden 2016 har arbejdet med udgangspunkt i den nævnte plan for tilvejebringelse af varige boliger til flygtninge, og forvaltningen arbejder fortsat med dette udgangspunkt. jf. behandlingen på dagens møde af den aktuelle sag for status af tilvejebringelse af boliger til flygtninge (Socialudvalget 25. november 2019, pkt. 112), og jf. forvaltningens besvarelse af beslutningsforslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om permanente boliger til flygtninge (Socialudvalget 25. november 2019, pkt. 114). Statussagen om tilvejebringelse af boliger til flygtninge forelægges til Socialudvalget 2-3 gange årligt, inklusive en prognose for boligbehov og boligudbud.

Med hensyn til regeringens beslutning om, at Danmark fremover skal modtage FN-kvoteflygtninge, har Udlændingestyrelsen endnu ikke meldt ud, hvor mange, der forventes modtaget i 2020. Forvaltningen har i arbejdet med tilvejebringelse af boligløsninger ikke udarbejdet scenarier for modtagelse af flere eller færre flygtninge, end det der fremgår af de aktuelt udmeldte kvoter. Der er således heller ikke udarbejdet økonomiske beregninger af de kommunale merudgifter i den sammenhæng. Det antal kvoteflygtninge, som kommunen evt. vil skulle modtage i 2020, vil derfor først blive indregnet i prognoserne, når antallet kendes, jf. også Kommunalbestyrelsens behandling af beslutningsforslag om kvoteflygtninge fra rådmand Lone Loklindt og kommunalbestyrelsesmedlemmerne David Munis Zepernick og Ruben Kidde (Kommunalbestyrelsen 25. februar 2019, dagsordenspunkt 51).

I kommunens arbejde med modtagelse af flygtninge opleves der generelt en bred opbakning fra borgere, virksomheder og andre samarbejdspartnere på Frederiksberg. Særligt vedr. boligplaceringsopgaven er samarbejdet med den almene sektor og Frederiksberg Boligfond fremtrædende. Forvaltningen vurderer, at samarbejdet med borgere, virksomheder og andre samarbejdspartnere på Frederiksberg i forhold til kommunens arbejde med modtagelse af flygtninge hviler på en interesse for at løse hele byens opgave med modtagelse af flygtninge bedst muligt. Samtidig er det dog også vurderingen, at opbakningen i høj grad hviler på, at den opgave, der skal løses, er pålagt fra regeringens side. Denne generelle opbakning kunne komme i spil, hvis der fra Kommunalbestyrelsens side lægges op til modtage flere flygtninge end de, som meldes ud via Udlændingestyrelsens kvoter – og dermed vanskeliggøre både det teknisk/faglige/forvaltningsmæssige og det politiske arbejde med at tilvejebringe tilstrækkelige løsninger.

Ud fra en samlet vurdering er det forvaltningens anbefaling, at beslutningsforslaget forkastes. Med hensyn til forslaget om at rette henvendelse til Udlændinge- og Integrationsministeren vedr. kommunens gode erfaringer, så anser forvaltningen,

at forvaltningen gennem sin deltagelse i forskellige netværk allerede deler sine erfaringer til gavn for landets øvrige kommuner. Med hensyn til forslaget om at indgå i dialog med ministeriet om at adressere et efterslæb i fht. FN-kvoteflygtninge, er det forvaltningens vurdering, som ovenfor nævnt, at byens opbakning til kommunens modtagelse af flygtninge kan komme i spil, hvis Kommunalbestyrelsen beslutter at modtage flere flygtninge end det antal, som fastsættes af Udlændingestyrelsen. Det er endvidere forvaltningens anbefaling, at der fortsat alene udarbejdes scenarier for fremskaffelse af midlertidige og varige boliger til flygtninge ud fra de af Udlændingestyrelsen udmeldte kvoter.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 25. november 2019, Magistraten den 13. januar 2020 og Kommunalbestyrelsen den 25. januar 2020

Punkt 114: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om permanente boliger til flygtninge

03.25.00-A00-1-19

Resume

Kommunalbestyrelsen oversendte på møde den 28. januar 2019 beslutningsforslag fra Kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om permanente boliger til flygtninge. Sagen med forvaltningens bemærkninger til beslutningsforslaget blev forelagt Socialudvalget den 25. marts 2019, der udsatte sagen efter drøftelse på baggrund af et forslag om at sende sagen i høring i Boligforum. Sagen blev med forvaltningens bemærkninger vedr. høring i Boligforum forelagt Socialudvalget d. 16. september 2019 og videresendt til Magistratens møde d. 23. september 2019. Magistraten besluttede at sende sagen retur til Socialudvalget, idet man ønskede, at sagen skulle ses i sammenhæng med næstkommende status for tilvejebringelse af boliger til flygtninge, og derudover ønskede belyst, om der har været eksempler på konkrete problemer, siden loven blev ændret.

Beslutning

Et flertal i socialudvalget (Flemming Brank, Fasaël Rehman, Helle Sjelle og Karsten Skawbo-Jensen)

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning,
2. indstiller, at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning, og
3. indstiller, at sagen ikke sendes i høring i Boligforum.

Et mindretal i socialudvalget (Thyge Enevoldsen, Gunvor Wibroe og David Munis Zepernick) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes og stemte imod forvaltningens indstilling.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning,
2. indstiller, at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning og
3. indstiller, at sagen ikke sendes i høring i Boligforum.

Sagsfremstilling

Sagen blev på Magistratens møde d. 23. september 2019 (pkt. 368) sendt retur til Socialudvalget med henblik på, at den skal ses i sammenhæng med status for midlertidige og varige boliger til flygtninge. Derudover skal det undersøges, om der har været eksempler på konkrete problemer, siden loven blev ændret.

Forvaltningen bemærker, at det af prognosen i status for tilvejebringelse af boliger til flygtninge, som behandles på dagens møde, (Socialudvalget 25. november 2019, pkt. 112) fremgår, at der med prognosens nuværende forudsætninger forventes at være en tilstrækkelig forsyning af boliger til flygtninge, herunder også varige boliger. Forvaltningen har siden lovændringen ikke oplevet problemer i forhold til den planlagte tilvejebringelse af varige boliger.

Sagen blev udsat efter drøftelse på Socialudvalgets møde den 25. marts 2019 (pkt. 28) på baggrund af et forslag om at sende sagen i høring i Boligforum.

Forvaltningen bemærker, at Boligforum er sammensat af Kommunalbestyrelsen og de almene boligorganisationer. Medlemmerne er fra kommunens side Borgmesteren og seks kommunalbestyrelsesmedlemmer, mens de almene boligorganisationer er repræsenteret af formændene for hver af organisationsbestyrelserne samt formanden for 1. kreds i BL - Danmarks Almene Boliger, som er de almene boligorganisationers interesse- og brancheorganisation.

Samarbejdet i Boligforum er en del af den Rammeaftale om kommunal anvisning og fleksibel udlejning 2016-2019, som blev indgået i 2015. I følge aftalen kan kommunen anvise en andel af de ledige boliger til boligsocial anvisning, i alt ca. 25 pct. af boligerne. Kriterierne for den boligsociale anvisning fastlægges af Kommunalbestyrelsen, og er ikke genstand

for drøftelse i Boligforum. Forvaltningen anviser de borgere, der opfylder kriterierne for boligsocial anvisning, til de ledige boliger.

Da en høring af Boligforum ville indebære en høring af Kommunalbestyrelsen selv, og da hverken Boligforum eller de almene boligorganisationer er involveret i hverken udarbejdelsen af kriterier for boligsocial anvisning eller fordelingen af boliger, foreslås det ikke at høre Boligforum eller de almene boligorganisationer i denne sag.

Det bemærkes, at der med den planlagte kapacitet for antal flygtninge i løbet af 2020 forventes at være et tilstrækkeligt antal boliger til både flygtninge, som hidtil har haft retskrav på en bolig, og til familiesammenførte, som i boligsammenhæng betragtes som andre husvilde borgere, jf. også nedenstående reference til kommunens prognose for flygtningeboliger.

Sagsfremstilling fra mødet i Socialudvalget den 25. marts 2019 (pkt. 28):

Kommunalbestyrelsen oversendte på møde den 28. januar 2019 følgende beslutningsforslag fra Kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg:

"Ordentlige flygtningeboliger

Socialdemokratiet foreslår, at flygtninge tilbydes ordentlige, permanente boliger, når de bor på Frederiksberg.

Flygtningedebatten er hård i Danmark, og der er strammet meget op. For Socialdemokratiet er det vigtigt, at de flygtninge, som kommunen får tildelt fra staten, får de bedste muligheder for at blive integrerede, selvforsørgende og gode samfundsborgere. At familier, der har levet i frygt på flugt, får tryghed.

En ordentlig bolig er væsentlig for at starte et godt liv op på ny. Det giver tryghed for en familie, der har været på flugt, at vide, at her kan I bo fremover. Nu skal I ikke længere flytte fra sted til sted i uvished.

Konservative, Venstre og Dansk Folkeparti har med finansloven for 2019 afskaffet retskravet om, at kommuner skal tilbyde permanente boliger til flygtninge.

Socialdemokratiet foreslår, at Frederiksberg Kommune ikke benytter sig af den mulighed i den nuværende Situation. Såfremt antallet af flygtninge måtte stige markant, kan spørgsmålet tages op til fornyet overvejelse."

Forvaltningens bemærkninger

Frederiksberg Kommune er som landets andre kommuner i dag forpligtet til at modtage flygtninge i henhold til de af regeringen udmeldte kommunale flygtningekvoter.

I kommunens modtagelse af flygtninge indgår en lang række opgaver i form af sprogundervisning, skolegang, tilknytning til arbejdsmarkedet osv. På Frederiksberg udgør boligplacering en helt særlig opgave pga. et boligmarked, hvor det kan være svært at finde fodfæste. Boligplaceringsopgaven har siden maj 2016 haft sit udgangspunkt i den plan, som Magistraten besluttede i maj 2016: "Et markant og styrket fokus på varige boligløsninger til flygtninge" (Magistraten den 2. maj 2016, pkt. 174).

Boligplaceringsopgaven har den baggrund taget sit udgangspunkt i fire særskilte spor i forhold til at fremskaffe de fornødne boliger:

1. Udnyttelse af eksisterende anvisningsmuligheder (kommunale ejendomme, den almindelige boligsociale anvisning i alment regi og Frederiksberg Boligfond (FBF)).
2. Aftale om ekstra anvisning via Rammeaftalen med almene boligorganisationer samt aftale med FBF og med private udlejere.
3. Ombygning af kommunal ejendom.
4. Etablering af ny almen og privat boligkapacitet.

Arbejdet med boligplacering af flygtninge sker med udgangspunkt i en prognose for boligbehovet sammenholdt med udbuddet af boliger. Boligbehovet beregnes på baggrund af de årlige kvoter, der meldes ud fra Udlændingestyrelsen sammen med en prognose for kvotestørrelsen det følgende år, samt et skøn over dels tilgangen via

familiesammenføringer, dels unge uledsagede flygtninge, som fylder 18 år, og derved skal have tilbudt en boligløsning på linje med øvrige voksne flygtninge.

Med vedtagelsen af L 140 ”Lov om ændring af udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven og forskellige andre love” d. 21. februar 2019 er der som nævnt i beslutningsforslaget ikke længere et krav om, at kommunerne sørger for permanent boligplacering af flygtninge. Kommunen skal dog fortsat sørge for midlertidig indkvartering, indtil de pågældende selv har fundet en bolig. For flygtninge, som ikke selv kan skaffe en bolig, gælder dermed de almindelige principper og regler for løsning af kommunens boligsociale opgaver. Familiesammenførte til flygtninge har også før lovændringen i boligsammenhæng været at betragte som andre husvilde borgere – uden et retskrav på varig bolig.

De målgrupper, som kan komme i betragtning til en kommunalt anvist bolig er i øjeblikket:

- Familier eller enlige med børn med helt særlige behov for støtte,
- Borgere med helt særlige behov for støtte fra Frederiksberg Kommune der bor i botilbud, på herberg eller på krisecenter,
- Veteraner med helt særlige behov for støtte,
- Løsladte fra fængsler,
- Flygtninge.

Prognoserne og boligudbygningen i forhold til varige boliger til flygtninge har taget udgangspunkt både i antal flygtninge med et retskrav og antal familiesammenførte til flygtninge uden et retskrav på varig bolig. Dette betyder også, at forvaltningen i praksis vurderer ventelisterne for social boliganvisning og flygtningeboliger sammen, da de fleste husvilde flygtningefamilier bl.a. af hensyn til den gode modtagelse ville være højt prioriterede på ventelisten til boligsocial anvisning.

Prognosens forudsætninger om udbuddet af boliger er baseret på en tæt opfølgning af fremdriften i de enkelte projekter under de fire spor nævnt ovenfor. Ifølge den seneste prognose for tilvejebringelse af boliger til flygtninge, vil der i løbet af 2020 opnås ligevægt mellem boligbehov og udbuddet af permanente boliger til flygtninge, jf. de ovennævnte projekter.

Prognosen for boligbehov og –udbud har indtil nu haft som udgangspunkt, at kommunen har en forpligtelse til at tilvejebringe permanente boliger til de flygtninge, som kommunen modtager. Indtil dette kan lade sig gøre, har udfordringen med at boligplacere flygtninge været løst gennem en midlertidig boligplacering.

Parallelt med tilgangen af permanente boliger til flygtninge i kommunen er der planlagt en udfasning af kommunens midlertidige indkvarteringssteder. Således vil kommunen fra september 2019 kun råde over et midlertidigt indkvarteringssted med 35 pladser. I den midlertidige indkvartering er der et statsligt fastlagt maksimum for den enkelte flygtnings huslejebetaling. Trods flygtningenes egenbetaling og en delvis statsrefusion har kommunen samlet set en nettoudgift forbundet med driften af den midlertidige indkvarteringskapacitet.

Forvaltningen giver to gange årligt, senest i januar 2019, status og opdateret prognose til Socialudvalget (21. januar 2019, pkt. 11) og til Bolig- og Ejendomsudvalget (4. februar 2019, pkt. 11) samt Magistraten (18. februar 2019, pkt. 57).

Den nuværende prognose for boligbehov og –udbud viser, at der vil blive opnået ligevægt i kommunens forsyning af permanente boliger til flygtninge i løbet af 2020. På den baggrund vurderer forvaltningen, at en fortsættelse af den hidtidige praksis for tildeling af varige boliger kan fortsætte indtil videre.

Dertil kommer, at kapaciteten til midlertidig indkvartering fremover vil være meget begrænset, og at kommunen under alle omstændigheder har udgifter ved midlertidig indkvartering.

Forvaltningen vurderer dog, at det vil være uhensigtsmæssigt at give flygtninge en egentlig garanti for en varig bolig, da dette vil stride i mod den praksis, der gælder for andre målgrupper i den boligsociale anvisning. Forvaltningen vil som hidtil forelægge flygtningeboligstatus to gange årligt, hvor det også kan beslutes, om der skal ske justering i tildelingen af permanente eller midlertidige boliger til flygtninge.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 25. marts 2019

Socialudvalget den 3. juni 2019

Socialudvalget den 12. august 2019

Socialudvalget den 16. september, Magistraten den 23. september 2019

Socialudvalget den 25. november, Magistraten den 13. januar 2020 og Kommunalbestyrelsen den 27. januar 2020.

Historik

Indstilling til Socialudvalget den 25. marts 2019, pkt. 28:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning, og
2. indstiller at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning.

Socialudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling til Socialudvalget den 3. juni 2019, pkt. 63:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning,
2. indstiller, at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning, og
3. indstiller, at sagen ikke sendes i høring i Boligforum.

Socialudvalget udsatte sagen.

Indstilling til Socialudvalget den 12. august 2019, pkt. 75:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning,
2. indstiller, at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning, og
3. indstiller, at sagen ikke sendes i høring i Boligforum.

Socialudvalget udsatte sagen.

Indstilling 16. september 2019, pkt. 83:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning,
2. indstiller, at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning, og
3. indstiller, at sagen ikke sendes i høring i Boligforum.

Indstilling til Magistraten deb 23. september 2019, pkt. 368:

Et flertal i Socialudvalget (Pernille Høxbro, Fasaël Rehman, Flemming Brank og Karsten Skawbo-Jensen)

1. indstiller, at beslutningsforslaget forkastes, idet en egentlig garanti til målgruppen af flygtninge vil stride mod den eksisterende praksis i forhold til andre målgrupper for boligsocial anvisning,
2. indstiller, at det fortsat tilstræbes at tilvejebringe tilstrækkeligt med permanente boliger til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge via en samlet løbende planlægning af boligforsyning og -anvisning, og
3. indstiller, at sagen ikke sendes i høring i Boligforum.

Et mindretal i Socialudvalget (Mette Bang Larsen, Gunvor Wibroe og David Munis Zepernick) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes og stemte imod forvaltningens indstilling.

Beslutning i Magistraten den 23. september 2019, pkt. 368

Sagen blev sendt retur til Socialudvalget og ses i sammenhæng med næstkommende status for midlertidige og varige boliger til flygtninge. Det skal endvidere undersøges, om der har været eksempler på konkrete problemer siden loven blev ændret.

Punkt 115: Status vedr. forvaltningens indberetning af budgetter og takster for 2020

27.00.00-S00-45-18

Resume

Sagen giver status på forvaltningens indberetning af budgetter og takster for 2020 til Socialtilsyn Syd jf. Socialudvalgets beslutning 14. januar 2019. Budgetter og takster for 2020 er rettidigt indberettet.

Beslutning

Socialudvalget tog status vedr. forvaltningens indberetning af budgetter og takster for 2020 til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget tager status vedr. forvaltningens indberetning af budgetter og takster for 2020 til efterretning.

Sagsfremstilling

Status for indberetning af budgetter og takster for 2020

Forvaltningen skal sikre, at der indberettes budgetter og takster senest den 15. november 2019 for budgetåret 2020. Alle budgetter og takster for de kommunale tilbud og for de selvejende botilbud med driftsoverenskomst med kommunen er indberettet rettidigt inden den 15. november 2019, og Socialtilsyn Syd har kvitteret for modtagelsen.

Baggrund for sagen

Den 14. januar 2019 (pkt. 7) blev Socialudvalget forelagt en status på indberetningen af budgetter og takster for 2019 til Socialtilsyn Syd, samt en beskrivelse af den procedure, der fremadrettet vil være, således at indberetninger af budgetter og takster sker rettidigt. Sagen var en opfølgning på de skriftlige orienteringer fra forvaltningen, der blev sendt til hhv. Socialudvalget/Børneudvalget den 9./10. december og Magistraten den 13. december 2018. Disse orienteringer udsprang af et DR indslag om manglende rettidig indberetning af budgetskeemaer til Socialtilsynene, hvor Frederiksberg Kommune blev fremhævet som blandt de dårligste kommuner til at indberette til tiden. Af sagen den 14. januar 2019 (pkt. 7) fremgik det, at alle budgetter og takster for 2019 og tidligere år nu var korrekt indberettet.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 25. november 2019

Punkt 116: Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget

29.00.00-G01-163-19

Resume

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 11. december 2017 (pkt. 395) oprettelsen af sundheds- og forebyggelsesudvalget med virkning fra 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen ønskede at styrke sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejdet. I forlængelse heraf besluttede magistraten, at der evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Endelig godkendte sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke bliver forelagt i 4. kvartal 2019. Med denne sag forelægges midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde til drøftelse.

Beslutning

Socialudvalget tog sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til efterretning og kvitterede for sundheds- og forebyggelsesudvalgets positive tilkendegivelse om et fortsat samarbejde med socialudvalget om bekæmpelse af ulighed i sundhed og fokus på borgernes mentale sundhed.

Indstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalg og magistrat tager sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Ved sin behandling den 18. november 2019 (pkt. 90) drøftede sundheds- og forebyggelsesudvalget midtvejsstatus for udvalgets virke med afsæt i afholdelsen af temadrøftelse om samme emne tidligere på dagen den 18. november 2019.

Udvalget tilkendegav, at efter en mindre opstart, hvor rammerne for udvalgets virke skulle defineres, er udvalget kommet godt i gang med sit arbejde og har fundet sin særlige arbejdsform. Udvalget opfylder sit formål og har bidraget til at løfte sundheds- og forebyggelsestemaet i endnu højere grad end tidligere.

Udvalget vil fortsat have fokus på den tværgående arbejdsform og initiere og fremme sundhed og forebyggelse bredt ind i kommunens arbejde på tværs af udvalg. Dette i tæt samarbejde med øvrige fagudvalg og eksterne samarbejdspartnere. Udvalgets pulje er en afgørende forudsætning for, at udvalget kan opfylde de mål, der er sat for dets virke.

Da udvalget favner alle aldersgrupper, vil udvalget fremadrettet også have fokus på andre målgrupper end børn og unge, der har fyldt meget hidtil. Ud over de prioriteter, som udvalget allerede har besluttet for 2020, blev det tilkendegivet, at det fremadrettet kunne være givende med et samarbejde med by- og miljøudvalget om fx, hvordan man indretter hospitalsgrunden med et sundhedsfokus, og hvordan byen bliver mere generelt bevægelsesvenlig og grøn, og et samarbejde med kultur- og fritidsudvalget om især unges udøvelse af idræt som forebyggelse af fedme. Der blev også tilkendegivet interesse i et fortsat samarbejde med socialudvalget om bekæmpelse af ulighed i sundhed og fokus på borgernes mentale sundhed. Endelig blev der peget på at se nærmere på emner i grænsefladerne til ældre- og omsorgsudvalget, og fx indgå i et tættere samarbejde om borgerens lokale sundhedsvæsen, herunder på demensområdet for de ældre borgere på plejecentre. Udvalget ønskede at drøfte i det kommende år muligheden for at ansøge om at blive certificeret som ældrevenlig by i WHO-regi.

Udvalget har haft fokus på emner under alle de fire spor, der fremgår af sagen. Opdelingen af ansvarsområder under de fire spor giver et nyttigt overblik. Udvalget er dog opmærksom på, at det ikke er antallet af sager under de enkelte spor, som er afgørende, men sagernes effekt og gennemslagskraft, hvorfor det ikke er et mål i sig selv, at der skal være lige mange sager under de forskellige spor.

Oprindelig sagsfremstilling:

A. Baggrund

Magistraten besluttede den 16. april 2018 (pkt. 127), at der efter 1 år evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Sundheds- og forebyggelsesudvalget behandlede samme dag (pkt. 24) sagen om præcisering af udvalgets opgaver. Heri fremgår, at formålet med en midtvejsstatus er at afdække effekten af sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde, herunder hvorvidt udvalget har skabt værdi og har formået at løfte opgaven i forhold til konstitueringen og styrelsesvedtægterne. Sundheds- og forebyggelsesudvalget godkendte den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke udskydes og bliver forelagt i 4. kvartal 2019.

B. Formål med etableringen af sundheds- og forebyggelsesudvalget

For at styrke kommunens sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejde blev sundheds- og forebyggelses-udvalget nedsat pr. 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen konkretiserede den 14. maj 2018 udvalgets opgaver og præciserede styrelsesvedtægten. Her fremgår det, at ”udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner. Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper, dvs. Børnetandplejen, Sundhedsplejen, Børne/ungelægen, Omsorgstandplejen/Specialtandplejen, forebyggelsespakkerne og de forebyggende hjemmebesøg samt den kommunale medfinansiering af den regionale sundhedsaktivitet (’Aktivitetsbestemt medfinansiering’).”

Endvidere udarbejder udvalget ”forslag til kommunens sundhedspolitik og forebyggelsesindsats og varetager den umiddelbare udarbejdelse, forankring og implementering af kommunens sundhedspolitik på tværs af alle områder” (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

C. Udvalgets konstruktion og arbejdsform

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er en ny form for konstruktion i Frederiksberg Kommunes samlede udvalgsstruktur med ansvar for, at sundhed implementeres og følges op i øvrige politiske processer i tæt samarbejde med de øvrige udvalg. Derfor vil en stor andel af de sager, som forelægges udvalget, være af tværgående karakter og forelægges således flere fagudvalg, og eventuelt også magistraten og kommunalbestyrelsen alt efter sagernes konkrete indhold.

Nedenfor i tabel 1 angives en oversigt over antal dagsordenspunkter fordelt på år, der har været forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Tabel 1: antal sager forelagt i Sundheds- og forebyggelsesudvalget i henholdsvis 2018 og 2019.

År	Antal sager
2018	46
2019	56
I alt	102

Af de 102 sager udvalget har behandlet, er 74 sager behandlet i flere udvalg grundet deres tværgående karakter, 32 sager har været behandlet i magistraten og 31 sager har været behandlet i kommunalbestyrelsen (se bilag 1 for oversigt over alle sager 2018-2019).

Udvalgets tværgående karakter kommer ligeledes til udtryk ved afholdelse af fællesmøder med flere udvalg.

Nedenfor ses en samlet oversigt over udvalgets temamøder siden januar 2018.

Tabel 2: Oversigt over temamøder siden 1. januar 2018.

Dato	Sags.nr.	Aktivitet	Deltagelse af øvrige udvalg
2018			
14-05-2018	32	Temamøde om virksomhedsplanerne for Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen	BU, UU
18-06-2018	43	Temadrøftelse om forebyggelse	
20-08-2018	49	Fællesmøde om drøftelse af ulighed i sundhed	SU
10-12-2018		Temabesøg for sundheds- og forebyggelsesudvalget: Forebyggende hjemmebesøg på ældreområdet	
2019			
06-03-2019		Temadrøftelse om sund by netværket	
01-04-2019	23	En sund Frederiksbergstrategi - fællesmøde med by og miljøudvalget	BMU
06-05-2019		Status og plan for forebyggelse på Frederiksberg - temadrøftelse	
06-05-2019	31	Temamøde om forebyggelse - status og konkrete satsninger i 2019	
18-11-2019		Temadrøftelse- evaluering af sundheds- og forebyggelsesudvalgets fire spor	
2020 (se pkt. 89 den 18.11.2019)			
Forventet marts 2020		Studietur til Utrecht	
Forventet maj 2020		Temadrøftelse om status og plan for forebyggelse på Frederiksberg, herunder Rusansvarlig Ungdom	
Forventet juni 2020		Temadrøftelse om børn og unges mentale sundhed og kommunens samlede indsatser, herunder samarbejdet med praktiserende læger og region hovedstaden	
Forventet ultimo 2020		Fællesmøde med kultur- og fritidsudvalget om unge og fritid/ bevægelse	KFU

Sundheds- og forebyggelsesudvalget fik med dets nedsættelse ansvaret for kommunens tværgående sundhedspolitik og implementeringen af dennes handleplaner. Sundhedspolitikken overgik dermed til udvalget, hvor der er et mindre driftsområde og hermed fylder sundhedspolitikken og dens implementering en større del af udvalgets virke end det gjorde i det tidligere sundheds- og omsorgsudvalg.

Udvalgets tværgående arbejdsform understøtter og ses at have bidraget til et intensiveret samarbejde på tværs af udvalgene, f.eks. kultur- og fritidsudvalget om "Bevæg dig for livet", med børneudvalget og undervisningsudvalget om forebyggelse og børn og unges sundhed, med socialudvalget om sundhed og med by- og miljøudvalget om styrket rolle til sundhed i Frederiksbergstrategien.

Sammenhængen mellem indsatser under sundheds- og forebyggelsesudvalgets område i forhold til ældre- og omsorgsudvalgets fokus på at minimere genindlæggelser er afspejlet i budget 2020 i form af vedtagelse af gennemførelse af en analyse om aktivitetsbestemt medfinansiering.

Det er en national tendens, at skellene imellem somatikken og psykiatrien opløses, der understøtter valget af at etablere et udvalg med opgaven at sikre det bredere blik for sundhed, uanset indsatsers indhold og format. Ved placering af ansvaret for kommunens brede sundhedsbegreb og forebyggelse i et særskilt udvalg, er det også blevet tydeligere under hvilket udvalg høringer og implementeringer af de regionale og nationale sundhedspolitikker og strategier hører under. Som eksempel kan nævnes KKR-strategien for unges fysiske og mentale sundhed, hvor udvalget den 16. september 2019 (pkt. 71) afgav Frederiksberg Kommunes høringssvar. Dette fordrer et tættere samarbejde mellem kommunens øvrige fagudvalg og sundheds- og forebyggelsesudvalget i en koordinerende rolle.

D. Erfaringsopsamling af udvalgets virke - de fire spor

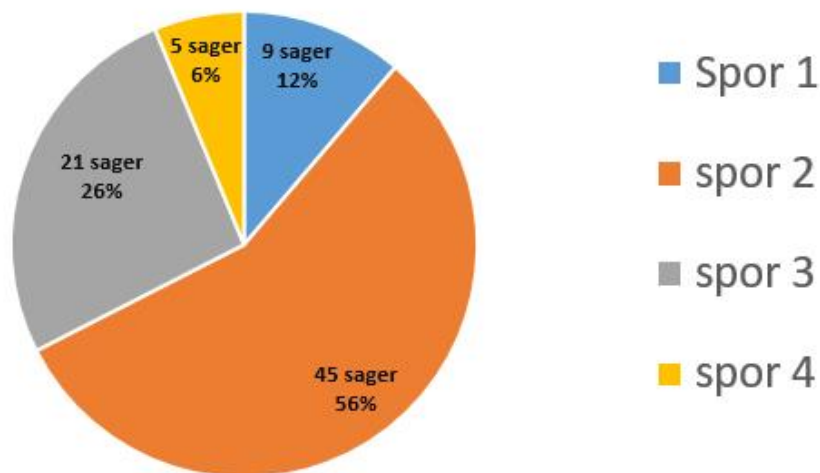
Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede den 4. juni 2018 (pkt. 38) en konkretisering af udvalgets opgaver i fire spor, der fremgår nedenfor:

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

I figuren nedenfor ses fordelingen af sager, jf. tabel 1. forelagt udvalget hørende under de fire spor.

Figur 1 Fordeling af sager på spor, antal og procentvis.

Spor 1 – Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

Som det fremgår af sagen den 4. juni 2018 (pkt. 38) indtager udvalget ”en central rolle som inspirator for de øvrige udvalg, som ambassadør ifht. byen samt som vidensbase ifht. ny viden, erfaring og forskning” indenfor forebyggelse og sundhedsfremme. Derfor er et vigtigt fokusområde for udvalget implementering af sundhedspolitikken 2019-2022, samt de enkelte udvalgs handleplaner. Sundheds- og forebyggelsesudvalget bærer ansvaret for at kommunens sundhedspolitik både er repræsentativ for kommunens indsatser, samt for at følge op på implementeringen igennem evaluering af fagudvalgenes handleplaner (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 1

Siden januar 2018 har der været forelagt 9 sager, som primært er relevante for spor 1, hvoraf 4 sager tillige har været behandlet i andre udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har siden 2018 arbejdet med udarbejdelsen af den nye Sundhedspolitik 2019-2022 med fokus på at tydeliggøre vigtigheden af, at sundhedsfremme og forebyggende initiativer tænkes ind i arbejdet. For at sikre den brede udbredelse blev afholdt et borgermøde med deltagelse af udvalgsformanden den 2. maj 2018 om den nye sundhedspolitik. Udvalget følger løbende op på implementeringen af kommunens sundhedspolitik og påbegynder i 2022 en proces for revision af politikken. Fagudvalgenes handleplaner er 1-årige og evalueres i begyndelsen af hvert år.

Spor 2 - Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er jf. styrelsesvedtægten, tillagt den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter sundhedsloven, der omfatter forebyggelse og sundhedsfremme (Kapitel 35), sundhedstjenesten (Kapitel 36) tandplejen (Kapitel 37), kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet (Kapitel 74) samt forebyggende hjemmebesøg iht. Serviceloven §79.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er ansvarlige for at behandle og træffe beslutning i sager, der vedrører institutioner m.v. indenfor disse driftsområder.

Fra plan til virkelighed – spor 2

Siden januar 2018 har der været forelagt 45 sager, som primært er relevante for spor 2, hvoraf 34 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Udvalgets fokus var i starten på mere tværgående, konsulerende og evaluerende opgaver, hvor der med tiden er kommet øget fokus på driften. Den 14. maj 2018 blev der således afholdt et fællesmøde mellem børneudvalget og sundheds- og forebyggelsesudvalget om Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen for børn og unges virksomhedsplaner. Den 6. maj 2019 afholdte sundheds- og forebyggelsesudvalget eget temamøde om forebyggelse med Sundhedstjenesten, Tandplejen og Forebyggelsesenheden (29 april 2019 pkt. 31), der også forventes at finde sted i maj 2020.

I forbindelse med varetagelsen af ansvaret for driftområdet har udvalget udviklet en arbejdsmodel vedrørende status og årlige arbejdsplaner. Arbejdsmodellen forløber således, at der først i maj måned afholdes en temadrøftelse for udvalget, hvor kommunens forebyggelsesindsatser og det kommende års arbejdsplan drøftes, og på et efterfølgende møde behandles en konkret beslutningssag herom, hvor der er taget hensyn til drøftelserne på det forudgående temamøde. Således fik sundheds- og forebyggelsesudvalget den 20. maj 2019 (Sag 36) forelagt en sag, som giver et samlet overblik over de områder, som udvalget har driftsansvaret for, samt et forslag til fremtidige prioriteringer. På den måde sikres et stadigt fokus på de områder, som udvalget under spor 2, har driftsansvar for.

Partnerskab med ungdomsuddannelserne:

Udvalget har i 2019 besluttet at prioritere forebyggelse og sundhedsfremme hos børn og unges sundhed i særlig grad. Derfor er der indgået partnerskaber med ungdomsuddannelserne i Frederiksberg kommune for at styrke indsatser med fokus på alkohol, rusmidler, tobaksforebyggelse, seksuel sundhed og samtaler om sundhed. Denne indsats er finansieret af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje, se nærmere under afsnit E.

Spor 3 - Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har en vigtig opgave i forhold til at indtænke forebyggelse og sundhedsfremme for alle borgere, hvilket skal afspejle sig i de øvrige politikker og indsatser, der varetages af andre fagudvalg i kommunen. Dette udmønter sig primært i, at sundheds- og forebyggelsesudvalget engagerer sig i politik- og planprocesser på tværs af det kommunale område (sundheds- og forebyggelsesudvalget 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 3

Siden januar 2018 har der været forelagt 21 sager, som primært er relevante for spor 3, hvoraf 19 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Som et led i udvalgets arbejde med at initiere sundhedsfremme og forebyggelse i kommunens politikker og strategier, indbød sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. april 2019 by- og miljøudvalget til en fælles drøftelse om, hvordan der i Frederiksbergstrategien kan sættes et endnu tydeligere tryk på vigtigheden af at tænke sundhed og forebyggelse bredt ind i alt, hvad kommunen foretager sig, herunder med inddragelse af FN's 17 verdensmål. Af sag den 28. oktober 2019 (pkt. 84) fremgår det, at dette tydeligere aftryk på sundhed i kommunen er tænkt med ind i arbejdet med Frederiksbergstrategien. Kommunalbestyrelsen vedtager udkast til Frederiksbergstrategien den 3. december 2019.

Ulighed i sundhed

Udfordringer med ulighed i sundhed har optaget sundheds- og forebyggelsesudvalget, og forventes at ville være et fokusområde i de kommende år. Udvalget tog således initiativ til et temamøde den 20. august 2019 med socialudvalget om social udsattes sundhed, og nu fremgår et øget fokus på ulighed i sundhed i kommunens udsattepolitik og handleplaner.

Bevæg dig for livet

Udvalget er repræsenteret ved to medlemmer i den politiske følgegruppe under den tværgående indsats Bevæg Dig For Livet. Sundheds- og forebyggelsesudvalget havde i 2018 og 2019 særligt fokus på aktivt at bidrage til indfrielse af målet for Frederiksberg Kommune i 2022 om, at 9.500 flere Frederiksbergborgere er idrætsaktive, og at idrætsforeningerne på Frederiksberg får minimum 5.000 flere aktivitetsmedlemmer. Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet.

For sundheds- og forebyggelsesudvalget spiller følgende indsatser ind i Bevæg Dig For Livet i 2019-2020:

- Sundhedspolitikken 2019-2022
- Sundheds- og forebyggelsesudvalgets årlige disponering af forebyggelsespuljen
- Indsatser målrettet seniorer - digital version af Motionskortet
- Sommermotion i Lindevangsparken og Senormotionsdagen
- Løbegruppe for psykisk sårbare borgere
- Motion i de boligsociale områder

Udvalget godkendte den 23. september 2019 (pkt. 77) kommunens ansøgning til fase VII 2019-2024 på vegne af hele kommunens område, idet der også inden for WHO arbejdes med begrebet "Health in all policies". Igennem medlemskabet forpligter kommunen sig til at arbejde med WHOs strategiske fokusområder, "People, Places, Participation, Prosperity, Peace & Planet. Arbejdet med WHOs strategiske fokusområder foregår på tværs af kommunen og er i tråd med FNs verdensmål og Frederiksbergstrategiens mål om livskvalitet og sundhed i hverdagen.

I forbindelse med medlemskabet af Healthy Cities har udvalget besluttet at gennemføre i 2020 en studietur til Utrecht. Utrecht blev vurderet som den by, som bedst kan bidrage med inspiration til udvalgets arbejde fremover, da Utrecht arbejder med det brede sundhedsbegreb og metoder til bl.a. at indrette bymiljøet så det fordrer vedfærd med blik for fysik, indretning, metoder og partnerskaber. Dette er i overensstemmelse med udvalgets fokus og formål om at fremme sundhed og forebyggelse bredt i alle kommunens indsatser og politikker (sundheds- og forebyggelsesudvalget, 4. februar pkt. 7).

Spor 4- Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Sundheds- og forebyggelsesudvalget har til opgave at arbejde det forebyggende og sundhedsfremmende aspekt ind i samtlige kommunale opgaver uanset, at udvalget ikke i praksis har et eget driftsmæssigt/økonomisk ansvar for de sundhedsfremmende og forebyggende opgaver (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 4

Siden januar 2018 har der været forelagt 5 sager, som primært er relevante for spor 4, hvoraf alle 5 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Røgfri Generation

Den 23. april 2018 stillede bestyrelsesmedlem Sine Heltberg et forslag om indsatser for et røgfrit Frederiksberg (pkt. 85). Med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Den 13. maj 2019 vedtog kommunalbestyrelsen en handleplan for implementering af Røgfri generation, ligesom kommunalbestyrelsen besluttede, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik (pkt. 140). Handleplanen er organisatorisk forankret i sundheds- og forebyggelsesudvalget. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i magistraten.

Med Røgfri Generation er der i høj grad kommet fokus på tobaksforebyggelse, hvor udvalget har haft den koordinerende rolle i forbindelse med implementeringen af Røgfri Generation i alle udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde og bidrag i forbindelse med Røgfri Generation, er et godt eksempel på den arbejdsform, der karakteriserer udvalget. Implementeringen af Røgfri Generation har i høj grad forløbet som en tværgående og samskabende proces, hvor udvalget har initieret til, at alle udvalg tager ejerskab og ansvar. Arbejdet er foregået i netværksgrupper og en projektgruppe, som understøtter det tværgående fokus. Sagen har været i høring bredt ud over alle kommunens niveauer, og med 54 tilbagemeldinger, som generelt har udtrykt opbakning og konstruktive svar, som er blevet indarbejdet i handleplanen.

En Rusansvarlig Ungdom:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved sag den 12. august 2019 (pkt. 64) besluttet, at næste prioritet vil være en Rusansvarlig Ungdom, hvor man vil anvende erfaringer fra processen vedr. Røgfri Generation.

Planlægningsarbejdet er i opstart og forventes at implementeres i løbet af 2020, hvilket betyder at der er god mulighed for at bygge videre på erfaringer fra Røgfri generation, herunder omkring det tværgående samarbejde på tværs af forvaltningen og kommunen.

Mental sundhed

Mental sundhed er en anden af udvalgets prioriteringer, både i forlængelse af Sundhedspolitikken og puljen "målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker". I forbindelse med behandling af sag om pulje den 12. august 2019 pkt. 64 udtrykte udvalget et ønske om at have særligt fokus på børn og unges mentale sundhed. Således planlægges i 2020 et temamøde om dette emne. I forbindelse med budget 2019 blev der afsat midler til forebyggelse af unges ensomhed. Disse midler blev ved sag den 1. april 2019 (pkt. 25) disponeret til et samarbejde med Ventilen om gruppeforløb for unge. Der er opstartsmøde for denne indsats den 4. december 2019.

I 2019 og 2020 disponeres bl.a. midler til ABC for mental sundhed. Frederiksberg Kommune er en af partnerne i ABC for mental sundhed, som blev etableret i 2016 med støtte fra Nordea-fonden i samarbejde med Statens Institut for folkesundhed, Sund By Netværket og en lang række foreninger og kommuner. Formålet er at styrke borgernes mentale sundhed ved at anspore dem til at gøre noget aktivt (Act), noget sammen (Belong) og noget meningsfuldt (Commit). ABC for mental sundhed består af aktiviteter, som er både netværksskabende, kapacitetsopbyggende og samfundsrettede. Aktiviteterne er med til at binde byen sammen, og der er dermed et klart civilsamfundsspor (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 12 august 2019 pkt. 64).

13 procent af de voksne borgere på Frederiksberg er meget generet af søvnbesvær eller søvnproblemer. Der er sammenhæng mellem søvnproblemer og hvordan borgerne vurderer deres helbred og hvor stressede de er. Udvalget har derfor besluttet, at der i juni 2019 blevet givet en søvnvejledningsuddannelse rettet imod medarbejdere, som har direkte borgerkontakt, eksempelvis i regi af forebyggende hjemmebesøg og samtaler om sundhed.

E. Puljemidler fordelt på de fire spor

Ved vedtagelsen af budgettet 2019 blev der afsat en årlig pulje på 3 mio. kr. til målrettede, effektive og tværgående sundhedsindsatser, som forvaltes af sundheds- og forebyggelsesudvalget. Puljen er i 2019 og ifht budget 2020 udnyttet fuldt ud for at sikre at opfylde de indsatser og målsætninger, som udvalget har igangsat. Puljen bidrager til udvalgets virke som et understøttende og fleksibelt udvalg, der kan sikre fremdrift for kommunens sundhedspolitik, prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker. Nærmere konkretisering af disponeringen over puljen er fremhævet nedenfor som en opsamling på indsatser under udvalgets fire spor.

Tabel 4 Oversigt over puljedisponering 2019 og 2020

Tema/spor	Indsatser 2019	Mio.kr.	Indsatser 2020	Mio.kr.
1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå	Ingen initiativer	0,0	Ingen initiativer	0,0
2. De generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampaner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper.	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,5	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,3
			Rygestopmedicin til borgerne	0,1
			Alkotæller	0,2
			Aktivitetsparate flygtninge og indvandrere	0,1
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.	Healthy Cities fase VII	0,4	Healthy Cities fase VII	0,5
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg	Røgfri generation	0,2	Røgfri generation	0,5
	Yderligere disponering til Røgfri generation	0,3		
	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,3	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,5
	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,5	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,3
	Analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,8	Aktiviteter i f.m. analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,5
I alt		3,0		3,0

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 18. november, arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten den 25. november 2019.

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 90:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget

1. drøfter midtvejsstatus for udvalgets virke og
2. oversender sagen til orientering i arbejdsmarkeds- og undervisningsudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over sager i SFU

Punkt 117: Røgfri generation. Status på implementeringen november 2019

00.01.00-A00-21-19

Resume

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. I den forbindelse er der vedtaget en handleplan, ligesom kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Sagen forelægges med henblik på at afrapportere, hvordan implementeringen forløber inden for de enkelte udvalgsområder. Afrapporteringen indgår i en fælles afrapportering til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutning

Socialudvalget drøftede implementeringen af Røgfri generation og tog orienteringen til efterretning, idet udvalget noterer med tilfredshed den fremdrift, der er i arbejdet med implementeringen af en røgfri generation.

Socialudvalget tilkendegav endvidere, at udvalget er særligt opmærksomt på ulighed i sundhed, hvor unges og voksnes rygevaner er et centralt tema.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalg og magistrat drøfter implementeringen af Røgfri generation og tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt. I forlængelse af handleplanen skal kommunen udarbejde en ny rygepolitik. Handleplanen træder i kraft den 1. januar 2020. (Bilag 1)

Forvaltningen har siden handleplanens vedtagelse forberedt dens ikrafttræden. Bl.a. har forvaltningen identificeret hvilke institutioner, der er omfattet af politisk besluttet røgfri arbejdsdag jvf. handleplanens primære indsatser. (Bilag 2). Udvalgseskriteriet har været, at der minimum er 30 % børn og unge op til 24 år.

Organisatorisk er der nedsat en tværgående Netværksgruppe, der koordinerer implementeringen i kommunen. Implementeringen understøttes af en arbejdsgruppen, sammensat på tværs af forvaltningen.

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

I forbindelse med, at handleplanen blev godkendt, blev det besluttet, at implementeringen evalueres i slutningen af 2019. Der fremlægges en sag for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 25. november 2019, hvor der gøres status over implementeringen af handleplanen for Røgfri generation. Forinden har sagen været forelagt relevante fagudvalg samt Magistrat som personaleudvalg.

I forlængelse af status på implementering af handleplanen udarbejdes der en tidsplan for implementeringen af de dialogbaserede indsatser i 1. kvartal 2020.

I 4. kvartal 2020 forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en status over implementeringen af Røgfri generation med henblik på en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022.

Handleplanen

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Kommunikative og opfølgende indsatser. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten som personaleudvalg. Den 1. januar 2020 træder handleplanens indsatser i kraft i forhold til de primære og opfølgende indsatser.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)

Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen.

Indsatsen dækker også over selvejende institutioner med kommunal driftsoverenskomst samt folkeoplysende foreninger. Medarbejderne er vigtige rollemodeller, hvorfor der indføres røgfri arbejdsdag i institutioner, hvor der er mange børn og unge. Rygning forbydes på de kommunale legepladser og andre friarealer, og festivaler, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, gøres røgfri. Endelig er der fokus på at begrænse røg i børnefamilier.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)

De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.

De dialogbaserede indsatser retter sig mod private skoler og institutioner samt ungdomsuddannelser på Frederiksberg, der tilbydes sparring til at indføre røgfrihed. Indsatsen indeholder også dialog med ikke-kommunale arbejdspladser om erfaringer med røgfri arbejdsdag. Derudover vil kommunen arbejde for, at tobaksvarer bliver mindre synlige i butikker og kiosker samt have skærpet fokus på, at aldersgrænsen vedr. tobakskøb overholdes. KLU inddrages i forhold til rygevaner i børnefamilier.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)

Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret organisatorisk indsats.

Status på implementering af handleplanen under de relevante fagudvalg samt Magistrat

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget har dele af ansvaret for implementering af indsats 2 og 4 samt 12, hvilket omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

F86 er Frederiksberg Kommunes Afklaring og beskæftigelsesenhed og består af hhv. Ungecenter, Center for Arbejdsrehabilitering, og Center for Aktiviteter. F86 driver endvidere Unika kursuscenter som primært benyttes af Frederiksberg Kommunes medarbejdere.

Røgfri institution (Indsats 2)

Den 1. januar 2020 bliver F86 samtidig røgfri institution. Relativt mange borgere, der er tilknyttet F86, er rygere, og en del har en række udfordringer udover ledighed. F86 støtter disse til rygeophør ved at medarbejderne er positive rollemodeller, ved motivation og positiv nudging samt ved at informere om muligheden for særligt tilrettelagte rygestopkurser jf. handleplanen.

F86 er opmærksom på, at der ikke findes sanktionsmuligheder, såfremt en borger overtræder institutionens rygeforbud, hvorfor den daglige dialog med borgerne og betydningen af røgfri arbejdsdag indtager en central rolle.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Den 1. januar 2020 indfører F86 med dets ca. 130 medarbejdere røgfri arbejdsdag. Herved får medarbejderne på F86 de samme rygeregler som resten af Arbejdsmarkedsafdelingen, der frivilligt har indført røgfri arbejdsdag.

Røgfri Campus (Indsats 12)

Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan det er muligt at få færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunes rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

By- og Miljøudvalget

By- og Miljøudvalget har ansvar for implementering af indsats 7, der er en primær indsats.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

Fra den 1. januar 2020 vil det være forbudt at ryge på de kommunale legepladser. Forinden vil der blive opsat skilte på i alt 17 offentlige legepladser, blandt andet legepladserne på Femte Juni Plads, Aksel Møllers Have samt Kejserinde Dagmars Plads.

Alle legepladser gennemgås hver morgen, hvor der bl.a. tømmer affaldskurve og fjernes affald, cigaretskodder mv.

Skiltning og rygeforbud på legepladserne muliggør, at fagtilsyn og driftsmedarbejdere samt borgere kan bede rygere på området om at undlade at ryge med henvisning til skiltene.

Børneudvalget

Børneudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 2, 4, 7 og 11 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri daginstitutioner (Indsats 2)

Børne- og Ungeområdet har den 2. september 2019 tilskrevet alle kommunale daginstitutioner med orientering om Kommunalbestyrelsens beslutning, en opfordring til at drøfte implementeringen i forældrebestyrelsen og MED-organisationen samt opfordring til erfaringsudveksling med syv navngivne daginstitutioner, som allerede er røgfri. Det bemærkes, at daginstitutioner siden 15. august 2007 har været omfattet af lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område. På de månedlige ledermøder for ledere på kommunale og selvejende daginstitutioner er der mulighed for erfaringsudveksling.

Selvejende daginstitutioner med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune er ligeledes tilskrevet 2. september 2019 om, at de skal implementere Kommunalbestyrelsens beslutning på samme vilkår som de kommunale institutioner, dog således at arbejdsgiveransvaret påhviler bestyrelsen og institutionens ledelse.

Røgfri daginstitution (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale daginstitutioner indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019 formidlet til daginstitutionerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

På børneinstitutioner, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens daginstitutioner.

Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner udenfor Frederiksberg Kommune (Indsats 11)

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutioner og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af lov om røgfri miljøer. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning og reglerne er præciseret.

Kultur- og Fritidsudvalget

Kultur- og Fritidsudvalget har ansvaret for at implementere indsatserne 2, 3, 4, 5, 6 og 8, som alle er primære indsatser i handleplanen.

Bilag 3 indeholder implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet.

Status på de enkelte indsatser beskrives nedenfor.

Røgfri institution hvor børn og unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (Indsats 2)

Som led i forberedelserne til handleplanens ikrafttræden i forhold til indsats 2 er der foretaget en kortlægning af institutionerne på kultur- og fritidsområdet med henblik på kommunens rolle og myndighedskompetence. Kortlægningen fremgår af bilag 2 og viser, at institutionssammensætningen på området er mangfoldig og kompleks og varierer fra egentlige kommunale institutioner i kommunale bygninger til selvejende institutioner i egne, kommunale eller privatlejede bygninger. Ejerforholdet af bygning og udenomsarealer har stor betydning for kommunens - og institutionernes - handlemuligheder. Dertil kommer, at nogle institutioner har stor aldersspredning i deres målgruppe på forskellige tidspunkter, samt at nogle idrætshaller og kulturhuse har eksterne forpagtere på lokaliteten. Kommunens rolle og dermed direkte myndighedskompetence i forhold til institutionerne på kultur- og fritidsområdet er dermed meget forskellig. Udgangspunktet er imidlertid, at institutioner og aktører bakker op om ambitionen om en røgfri generation i 2030.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og på matriklen. Mange af institutionerne har allerede på eget initiativ arbejdet for at mindske rygning

generelt og ikke mindst skærme børn og unge fra røg og rygere, ligesom det heller ikke tidligere har været tilladt at ryge indendørs. Der vil ultimo 2019/primo 2020 blive sat skilte op om, at der ikke må ryges på udearealerne.

Røgfri forening (Indsats 3)

Indsats 3 omhandler røgfrihed i folkeoplysende foreninger, hvor børn og unge udgør en væsentlig målgruppe. Den politisk godkendte handleplan lægger op til, at røgfrihed i de berørte foreninger skal være en forudsætning for at opnå kommunalt tilskud. Kommunen har dog pligt til at yde aktivitetstilskud til folkeoplysende foreninger (Folkeoplysningsloven §15), og den kan derfor ikke umiddelbart stille krav om røgfrihed i foreningerne for at modtage tilskud. Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning om alle sager vedrørende aftenskoler og de frivillige folkeoplysende foreninger på Frederiksberg, hvorfor implementering af indsats 3 foreslås behandlet i Folkeoplysningsudvalget.

Det er forvaltningens vurdering, at rygning ikke er udbredt i foreningslivet, og indendørs er det forbudt, uanset hvilke type lokaler foreningerne er aktive i. Det betyder, at børn og unge ikke møder røg indendørs i forbindelse med foreningsaktiviteter. Et krav om yderligere røgfrihed vil således hovedsageligt vedrøre foreningernes udendørsarealer/matrikel.

Det er forvaltningens vurdering, at det alene er idræts- og spejderforeninger, der har aktiviteter på udendørsarealer. Idrætsforeninger, der har aktiviteter på kommunale skolers matrikel eller anlæg, der drives af Frederiksberg Idræts-Union (FIU) eller andre selvejende institutioner, vil blive mødt af røgfri matrikel pr 1. januar 2020 jf. handleplanens indsats 2.

Det foreslås derfor, at indsats 3 "røgfri forening" implementeres ved, at der via Folkeoplysningsudvalget henstilles til, at alle folkeoplysende foreninger pr. 1. januar 2020 efterlever, at der ikke ryges i foreninger, hvor børn og unge færdes.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Røgfri arbejdsdag indføres pr. 1. januar 2020 i de kommunale og selvejende idræts- og kulturinstitutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent. Orientering er sendt til de berørte institutioners ledere i oktober 2019.

I handleplanen lægges der op til, at også folkeoplysende foreninger indfører røgfri arbejdsdag for medarbejderne. Imidlertid har foreningerne i hovedreglen ikke ansatte, men drives af frivillige, hvorfor indsats 4 om røgfri arbejdsdag vurderes uden effekt i forhold til folkeoplysende foreninger.

Røgfri festival og andre kommunalt støttede arrangementer mv. (Indsats 5)

Arrangører, der modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, gøres opmærksom på, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, skal være røgfri. Berørte arrangører skal afgive erklæring om, at røgfrihed efterleves. Materiale er under udarbejdelse.

Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien (Indsats 6)

Ansøgningsmateriale opdateres, så arrangører fremover skal oplyse om arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald ved arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil arrangør ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil der i PR-materialet gøres opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for røgfri generation og at arrangementet derfor er røgfrit.

Materiale er under udarbejdelse.

Røgfri omgivelser omkring særlige kommunale institutioner (Indsats 8)

Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksbergmuseerne (Møstings Hus, Bakkehuset, Storm P, Cisternerne og Alhambra), Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer.

Indsatsen implementeres ved, at der på de berørte institutioner opsættes skiltning om, at der ikke må ryges på området. Udgifter til udarbejdelse og opsætning af skilte på kultur- og fritidsområdet afholdes indenfor den økonomiske ramme.

Som det fremgår af bilag 2 er dele af FIU og Københavns Boldklub undtaget fra røgfrihed. Baggrunden er, at Frederiksberg Hallernes Sportscafé og selskabslokaler samt K.B. Hallen og K.B.'s medlemsrestauranter er at betragte som kommercielle foretagender, hvor børn og unge under 24 år ikke udgør en væsentlig del af målgruppen.

Implementering på Kultur- og Fritidsområdet

Alle institutioner på Kultur- og Fritidsområdet – kommunale såvel som selvejende som tilskudsmodtagere - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og/eller på matriklen.

At indføre røgfrihed omkring samtlige institutioner på kultur- og fritidsområdet, som kommunen yder tilskud til, sender et stærkt signal til borgerne om, at rygning er uønsket.

Det er imidlertid ikke uden dilemmaer at implementere røgfrihed hos byens kultur- og fritidsaktører, hvor nogle finansieres både ved indtægtsdækkende virksomhed og kommunale tilskud jf. også de indkomne høringssvar i høringsperioden primo 2019.

Eksempler på dilemmaer:

- Ved at forbyde rygning på institutionens matrikel er der risiko for at rygere (fx publikummer) i stedet ryger på nærliggende matrikler, der ikke er omfattet af forbuddet, hvilket kan blive til gene for institutionernes naboer.
- Nogle institutioner har ud over deres aktiviteter, som er målrettet børn og unge, også arrangementer udelukkende for voksne, eksempelvis idrætshaller, museer og teaterbygninger. Et rygeforbud risikerer at begrænse antallet af voksne brugere.
- Nogle institutioner har til huse i privatlejede bygninger og deler faciliteter med andre lejere og kan derfor ikke alene beslutte røgfri udendørsarealer (fx Musikhøjskole og Riddersalen).
- Nogle institutioner har indgået forpagtnings- og lejekontrakter, som kan udfordre tidsplanen for implementeringen.
- Flere aktører gør opmærksom på, at egentlig håndhævelse af rygeforbud kan være problematisk, da det udover at være ressourcekrævende, også kan opleves som en grænseoverskridende rolle at påtage sig for medarbejdere på institutionerne overfor borgerne.

For at imødekomme de dilemmaer som institutionerne oplever, foreslår forvaltningen nedenstående retningslinjer for implementering af røgfrihed på baggrund af indsatserne i Røgfri Generation handleplan 2019-2020. Retningslinjerne vil anvendes i forvaltningens videre dialog om implementering af røgfrihed med institutioner, foreninger og aktører.

- Hensynet til røgfrihed for byens børn og unge er vigtigere end hensynet til institutionernes naboer. Dvs. at fx skuespillere og publikummer henvises om nødvendigt til steder uden for institutionens matrikel. Institutionerne opfordres til at gå i dialog med naboerne om hensigtsmæssige løsninger.
- Røgfri matrikel implementeres i respekt for andre brugere af matriklen. Det betyder, at hvis institutioner ligger i private lejemål, som evt. deles med andre lejere, der ikke er omfattet af rygepolitikken, er røgfriheden begrænset til de berørte institutioners del af lejemålet.
- Institutioner som overvejende har børn og unge som målgruppe, men som også har rene voksenarrangementer på andre tidspunkter, er underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel.
- Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis forpagtere hos FIU og KB er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.
- Kommunikation i form af skiltning om røgfrihed til arrangementer og på institutionerne vil være det bærende element i indsatsen over for borgerne.

Den videre implementering af røgfrihed på Kultur- og Fritidsområdet vil ske i tæt dialog mellem forvaltning og institutionerne og tage udgangspunkt i ovenstående retningslinjer.

Henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU)

Forvaltningen har desuden modtaget en henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU) den 14. november 2019 med unionens bemærkninger til implementeringen af Røgfri Generation. Henvendelsen fremgår af bilag 4. Forvaltningens bemærkninger hertil ses nedenfor.

Opmærksomhedspunkt fra FIU

Forvaltningens svar

FIU efterspørger mere dialog med de berørte institutioner inden den endelige politik og handlingsplan blev vedtaget.

Politik og handleplan er udarbejdet på baggrund af de indkomne høringssvar i høringsperioden januar - februar 2019.

FIU har i 2019 implementeret definerede udendørs rygezoner som et

I handleplanen lægges op til at indføre totalt rygeforbud på institutioner og matrikler, hvor

step på vej mod et fremtidigt totalt rygeforbud på FIU's anlæg. Dette for at undgå, at voksne rygere vil fravælge idrætten ved indførsel af totalt rygeforbud. Det påpeges, at de fleste voksne rygere dyrker deres idræt på de sende aftentider, hvor der ikke er mange børn og unge på anlæggene.

Det påpeges at kunne få uoverskuelige konsekvenser, hvis foreningerne pr 1/1 2020 pålægges at rygere ikke må udføre de vigtige roller som frivillige trænere og ledere, da et frafald blandt disse vil medføre færre idrætsaktive borgere herunder særligt børn og unge.

Det påpeges at være en voldsom udfordring (herunder af økonomisk karakter), hvis forpagteren af sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne - som er bortforpagtet på fuldt kommercielle vilkår - pålægges totalt rygeforbud.

Det påpeges, at et rygeforbud for Kedelhallen og hal 4 i Frederiksberghallerne, hvor der jævnligt afholdes større aftenarrangementer med mange gæster, hvor en del er rygere, vil kunne medføre støjmæssige gener for naboerne, da rygerne i givet fald vil skulle henvises til fortovet udenfor anlægget.

Det påpeges at FIU's anlæg ikke er bemandet på en måde, hvor de for alvor kan påtage sig et ansvar for at sikre at rygeforbuddet overholdes inden for den gældende driftsaftale med Frederiksberg Kommune.

der færdes mange børn og unge. Er rygning ikke muligt/tilladt for de voksne i forbindelse med udøvelsen af idræt kan det forhåbentligt give anledning hos de pågældende til helt at stoppe med at ryge. I andre kommuner er der ligeledes indført rygeforbud på idrætsanlæg, eksempelvis Brøndby og Ishøj og flere er på vej med tilsvarende tiltag.

Frivillige trænere og ledere er vigtige rollemodeller for mange børn og unge, og med Røgfri Generation er det formålet at børn og unge ikke udsættes for røg i deres hverdagsliv. Det er forvaltningens vurdering, at dette formål må forventes at møde forståelse og blive efterlevet af ansvarlige rollemodeller i foreningslivet.

Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis Sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.

Kedelhallen og hal 4 er til daglig omfattet af røgfrihed med baggrund i, at der færdes mange børn og unge. Jævnfør de foreslåede retningslinjer for implementering af handleplanen ovenfor er disse - ligesom fx teatrene - underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder, at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel. I den kommende status for implementering af Røgfri Generation i 2020 vil retningslinjerne blive evalueret, herunder evt. utilsigtede konsekvenser for fx naboer.

Jævnfør retningslinjer for implementeringen af handleplanen ovenfor vil kommunikation i form af skiltning om røgfrihed på institutionerne være det bærende element i indsatsen over for borgerne. Erfaringer viser, at skiltning respekteres af de fleste.

Magistrat

Magistraten har som personaleudvalg ansvar for indsats 4, der er primær, samt for de dialogbaserede indsatser 13, 14 og 15.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Den 2. oktober 2019 godkendte et enigt Hovedudvalg den nye rygepolitik. Fra den 1. januar 2020 indføres der røgfri arbejdsdag for medarbejdere på kommunale skoler og institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen. Ændringerne får konsekvenser for 93 ud af 140 institutioner (både selvejende og kommunale samt institutioner, der modtager tilskud). Heraf havde 22 i forvejen valgt at indføre røgfri arbejdsdag. Den reviderede rygepolitik forventes at blive behandlet i Kommunalbestyrelsen den 2. december 2019. Ændringerne vil herefter kunne træde i kraft den 1. januar 2020 og betragtes på lige linje som andre personalepolitikker og retningslinjer i Frederiksberg Kommune.

Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne (Indsats 13) og Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg (Indsats 14)

Der vil i 2020 blive gennemført en dialog med Erhvervsrådet omkring 'Mindre synlige tobaksvarer i butikker og kiosker' samt 'Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg'.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak (Indsats 15)

I løbet af vinteren 2019-2020 vil Forebyggelsesområdet tage kontakt til detailhandlen for at skærpe opmærksomheden på aldersgrænsen for unges køb af hhv. tobak og alkohol.

Socialudvalget

Socialudvalget har ansvar for indsats 2 og 4, der er primære.

Rygning bidrager til, at der er ulighed i sundhed, og at socialt udsatte dør tidligere end resten af befolkningen. Handleplanen har derfor fokus på unge, der er i en socialt udsat position.

Røgfri institution og røgfri arbejdsplads (Indsats 2 og 4)

Kollegiet på Svanholmsvej og lejlighederne på Lauritz Sørensensvej er begge omfattet af handleplanen for Røgfri generation. Kollegiet på Svanholmsvej har tidligere besluttet at være en røgfri institution. Dvs. at beboerne ikke må ryge på fællesarealerne og medarbejderne ikke må ryge i løbet af arbejdsdagen. For lejlighederne på Lauritz Sørensensvej har det ligeledes været gældende, at det ikke er tilladt at ryge på fællesarealerne.

For begge botilbud gælder, at beboernes værelse betragtes på lige fod med 'egen bolig', hvorfor der ikke kan indføre rygeforbud på institutionernes værelser.

Med den ændrede rygepolitik vil medarbejderne på begge institutioner udgøre positive rollemodeller. Samtidig er handleplanen med til at skabe fokus på rygning og ulighed i sundhed, hvilken kan danne udgangspunkt for en naturlig dialog med de beboere, der ryger.

I handleplanen lægges der vægt på, at borgere i en socialt udsat position skal have tilbud om hjælp til rygestop, som er tilrettelagt, så de matcher målgruppens behov og livsstil.

Frederiksberg Sundhedscenter har siden 2014 støttet op omkring etablering af rygestopkurser for patienter i den ambulante psykiatri. Der er blevet afholdt regelmæssige rygestopkurser for målgruppen varetaget af medarbejdere i psykiatrien med sparring fra Sundhedscentret.

Som en del af Socialafdelingens handleplan for Sundhedspolitikken indgår rygestopkurser for borgere og medarbejdere på socialpsykiatriske bosteder. Der er indgået aftale om at starte et rygestopkursus i november 2019 på værestedet Flinten for borgere og deres støttekontaktpersoner. Tidligere har der været afholdt et lignende tilbud på bostedet Thea. Kurserne er tilpasset målgruppen og følger anbefalinger fra Kræftens Bekæmpelse ift. indhold og færre deltagere på kurserne.

Såfremt der er opbakning til det i Socialområdet etableres flere rygestopkurser for psykisk sårbare borgere og deres støtte kontaktpersoner på psykiatriske bosteder eller væresteder.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ansvar for indsats 9, 16, 17, 18, 19 og 20. Indsatserne er primære, dialogbaserede samt opfølgende.

Dialog om røg i børnefamilier (Indsats 9)

Sundhedstjenesten og Tandplejen tager dialog med børnefamilierne om rygning og konsekvenserne af såvel aktiv som passiv rygning i hjemmet. Sundhedsstyrelsen har i oktober 2019 offentliggjort "Børn og unges sundhed og trivsel - anbefalinger til kommunerne", som indgår i Sundhedstjenestens rådgivningsvirksomhed.

Medarbejderne i Sundhedstjenesten og Tandplejen er orienteret om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til temamøde om for informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Sundhedstjenesten gav et oplæg om tobak og rygning på SSP-udvalgets møde den 19. september 2019, som efterfølgende besluttede at arbejde videre med tobak som tema på det årlige SSP-seminar den 5. og 6. december 2019.

Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet (Indsats 16)

I foråret 2020 vil Røgfri generation blive drøftet på et møde i KLU-regi. Formålet er bl.a. at skærpe lægernes opmærksomhed på at drøfte rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn. Initiativet vil blive omtalt i nyhedsbrevet fra Frederiksberg Kommune til Almen Praksis.

Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri Fremtid' (Indsats 17)

Frederiksberg Kommune er indmeldt i partnerskabet 'Røgfri fremtid'.

Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information (Indsats 18)

Kommunikation er et centralt element i implementeringen af Røgfri Generation. Formidling og meningsskabelse omkring betydningen af reduktion af røg er en forudsætning for, at målet om en røgfri generation i 2030 kan realiseres. Kommunikationen er dels rettet mod borgere, dels mod medarbejdere og samarbejdspartnere.

I forbindelse med handleplanen er der udarbejdet kommunikationsstrategier og –planer. Hvor det har været muligt, er der indhentet gratis materiale i form af bl.a. pjecer fra Kræftens Bekæmpelse, ligesom der er udarbejdet materiale målrettet Frederiksberg Kommune.

Der er lagt vægt på, at materialet har et ensartet udtryk, der læner sig op af det nationale materiale, for at understrege, at der er tale om en samlet og koordineret indsats på tværs af såvel Frederiksberg Kommune som på landsplan. Samtidig er kommunikationsmaterialet, hvor det har været muligt, en del af den fælles kommunale designlinje.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en plan for skiltning på de kommunale matrikler, så det sikres, at der er et fælles udtryk.

Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere (Indsats 19)

I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag blev det besluttet, at medarbejderne tilbydes rygestopkurser. Der er i efteråret 2019 udbudt to rygestopkurser til medarbejdere med start henholdsvis den 31. oktober og den 4. november. Kurserne er både udbudt til medarbejdere, der er omfattet af den politiske beslutning om røgfri arbejdsdag, og medarbejdere, der ønsker at benytte lejligheden til et rygestop.

Forvaltningen har ansøgt Lægemiddelstyrelsen om dispensation til vederlagsfri udlevering af rygeafvænningsprodukter. Lægemiddelstyrelsen har givet afslag på dette med henvisning til, at målgruppen bestående af kommunale medarbejdere ikke falder ind under lovgivningens formål, der er rettet mod afgrænsede grupper af storrygere, hvor prisen på rygeafvænningsprodukter er en afgørende faktor for, om deltagerne vil afstå fra behandling på grund af manglende ressourcer. Målgrupperne, der kan opnå dispensation, er bl.a. storrygere, der samtidig er socialt udsatte, psykisk sårbare og kronisk syge.

Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere (Indsats 21)

Den 7. november 2019 blev der afviklet et temamøde for alle institutioner, der omfattes af den nye rygepolitik, for at understøtte overgangen til røgfri arbejdsdag pr. 1. januar 2020. På mødet blev deltagerne bl.a. informeret om kommunens nye rygepolitik samt erfaringerne fra en kommune, der allerede har indført røgfri arbejdsdag.

Undervisningsudvalget

Undervisningsudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 1, 4, 7, 10, 12, 15 og 20 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri skoledag på kommunale skoler (Indsats 1)

Børne- og Ungeområdet har den 19. august og 7. oktober 2019 tilskrevet alle kommunale skoler med brev til skolelederen om håndhævelse og sanktionering ifm. røgfri skole- og arbejdstid. Der henvises til mulighederne for erfaringsudveksling og erfaringsopsamlingen fra Kræftens Bekæmpelses "Røgfri skoletid i grundskolen – Erfaringer og anbefalinger til en god proces". Endvidere opfordres skolerne til at styrke røgfri fællesskaber blandt elever og ansatte på skolen og fokusere på at skabe pauseaktiviteter som alternativ til rygepauser. Det bemærkes, at skoler siden 15. august 2007 har været omfattet lov om røgfri miljøer, som indebærer at de ansatte og elever ikke må ryge på institutionens område. På de månedlige skoleledermøder er der mulighed for erfaringsudveksling.

Fælleselevrådet og Undervisningsudvalget har på deres møde 24. april 2019 drøftet implementeringen af røgfri generation herunder Sundhedsstyrelsens rapport "Veje til et røgfrit ungeliv".

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale skoler indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019 formidlet til skolerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

På børneinstitutioner herunder skoler, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur- og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens skoler.

Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler (Indsats 10)

Undervisningsudvalget drøftede røgfri generation med privatskolerne mandag den 12. november 2018 og i 2019 holdes det årlige dialogmøde mandag den 25. november 2019.

Røgfri Campus (Indsats 12)

Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan får vi i fællesskab færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunes rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak (Indsats 15)

SSP-udvalget, hvor kommune og politi er repræsenteret, besluttede på baggrund af positive tilkendegivelser fra politiet at arbejde videre med en opfølgende indsats, hvor politiet og gadeplansmedarbejdere fra SSP går i dialog med udsalgssteder omkring overholdelse af aldersgrænser for salg af tobak; eventuelt kombineret med en mærkningsordning.

Styrken undervisningstilbud på mellemtrinnet (Indsats 20)

SSP-konsulenterne har udviklet et særligt forløb om rygning, som er obligatorisk på 7. klassetrin. Forløbet er efter et pilotforsøg sat i drift og foreløbig afviklet 5. november på Skolen på La Cours Vej, den 11. november på Skolen på Nylandsvej og Skolen ved Bülowvej. Der er planlagt yderligere forløb på Skolen ved Bülowvej den 26. november 2019.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Arbejds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget samt Magistrat som personaleudvalg den 25. november 2019.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 13. januar 2020.

Bilag

Bilag 1. Røgfri_generation_handleplan_juli_2019

Bilag 2. RøgfriGeneration_Institutionsliste_14nov

Bilag 3. Implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet

Bilag 4. Bemærkninger fra FIU om Røgfri Generation

Punkt 118: 3. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-7-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for regnskabsresultatet 2019.

Beslutning

Socialudvalget tog orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten over for kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
 - Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
 - Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
 - Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
2. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
 - Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
 - Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020 jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,
4. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
 - Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for Frederiksbergs regnskabsresultat 2019.

Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 3. forventede regnskab

Mindreforbrug på servicerrammen

Der er på tværs af udvalg indmeldt et forventet mindreforbrug på 15,5 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for Frederiksberg Kommune. Dette svarer til en afvigelse på 0,4 pct. af budgettet. Korrigeres der for midler der flyttes fra budget 2019 til 2020, 2021 og 2022, og som alene er udtryk for at midler bruges i et andet år, er mindreforbruget 12,1 mio.kr. eller 0,3 pct. Der

forventes derfor ikke udfordringer i forhold til at overholde servicerammen i 2019.

Mindreforbrug på overførsels-udgifterne	På overførselsudgifter forventes mindreudgifter for 41,7 mio. kr. Den primære årsag er, at kommunerne ikke er midtvejsreguleret af staten som følge af økonomiaftalen. Det betyder, at de reserverede midler nu lægges i kassen.
Balance på anlægsrammen	I 2019 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 69,9 mio. kr. Der er med 3. forventede regnskab fundet afvigelser, så anlægsrammen forventes at balancere i 2019, og kommunen dermed kan bidrage til, at kommunerne under ét holder sig inden for anlægsrammen.
Kassebeholdning	Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Samlet set for 2019 forventes der et kassetræk på 78,7 mio. kr. og en kassebeholdning ultimo året på 802,6 mio. kr. inklusiv deponering. Dette er 110,0 mio. kr. mere, end forventningen i budgettet for 2019. Baggrunden er, at en række områder har givet et bedre resultat for Frederiksberg end forventet i budgettet. Hovedforklaringerne er at overførselsområdet ikke blev midtvejsreguleret, et lavt renteniveau samt flere indtægter fra forskerskat.

I løbet af 2019 har Frederiksberg, ligesom mange af landets andre kommuner, haft stigende udgifter til de børn og voksne, der har brug for ekstra hjælp, fordi de er udfordrede enten fysisk eller psykisk. Dette forventede regnskab viser også merudgifter til det specialiserede børneområde under børneudvalget, specialundervisning under undervisningsudvalget samt særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse under socialudvalget. Det er i 2019 lykkedes på tværs af kommunen, at finde modgående mindreforbrug, så kommunen forventes at overholde budgettet i år. Med vedtagelsen af budget 2020 er der også taget mange af de nødvendige skridt, der skal til for at sikre, at borgerne får den nødvendige hjælp, samtidig med at budgetterne kan overholdes fremadrettet.

Samtidig står en opdatering og ændring af udligningssystemet højt på den nationale dagsorden i 2020. Ændringer, der kan få store konsekvenser for Frederiksbergs økonomi inden for ganske kort tid. I det lys er det vigtigt at sikre, at Frederiksbergs udgifter holdes i ro, og at udgiftspres håndteres, så Frederiksberg står rustet til at løse de udfordringer, Frederiksberg står over for de kommende år.

På denne baggrund betragtes det forventede regnskabsresultat for 2019 som tilfredsstillende.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Tekniske ændringer	Afvigelse	Tillægsbevillinger af merforbrug	Tillægsbevillinger overførsel
----------------------------	-------------------	------------	--------------------	-----------	----------------------------------	-------------------------------

						af budget til 2020-23
Magistraten	721,3	715,8	1,6	-7,1	0,0	-4,3
Bolig- og ejendomsudvalget	104,5	103,7	0,5	-1,2	0,0	0,0
Undervisningsudvalget	793,5	796,7	1,9	1,3	3,9	0,6
Ældre- og omsorgsudvalget	886,6	885,3	-1,2	-0,2	0,0	0,0
Kultur- og fritidsudvalget	179,0	175,6	-0,8	-2,5	0,0	0,0
Børneudvalget	694,6	695,1	-1,1	1,7	0,0	-0,5
Socialudvalget	463,8	471,8	-1,1	9,0	7,9	0,0
By- og miljøudvalget	111,8	109,1	-1,1	-1,6	0,0	0,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	12,5	13,2	0,0	0,7	0,0	0,7
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	81,7	80,4	-0,1	-1,3	0,0	0,0
I alt uden puljen til uforudsete udgifter	4.049,3	4.046,6	-1,5	-1,2	11,8	-3,4
<i>Puljen til uforudsete udgifter</i>				-14,3	-11,8	
<i>Kassen</i>			1,5			3,4
I alt				-15,5		

Mindreforbrug på service

Samlet er der indmeldt mindreforbrug for 15,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab. Heraf søges mindreforbrug på 3,4 mio. kr. driftsoverført, hvilket vil sige, at budgettet flyttes til kommende budgetår. Driftsoverførsler er udtryk for forskydninger i budgettet og er dermed ikke reelle mindreudgifter. Korrigeres der for driftsoverførsler, forventes der et mindreforbrug på 12,1 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,3 pct. af budgettet.

Det forventes derfor ikke, at Frederiksberg Kommune får udfordringer med at overholde servicerammen i 2019.

Under udvalgsafsnittene følger en gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser.

Håndtering af udgiftspres og tillægsbevillinger i 3. forventede regnskab.

I 3. forventede regnskab indstilles der i alt merforbrug på 11,8 mio. kr. tillægsbevilget. Disse midler finansieres af puljen til uforudsete udgifter. Herudover søges mindreforbrug for netto 3,4 mio. kr. lagt i kassen og budgettet flyttet til 2020-2023, som nærmere gennemgået i afsnit 1.2. Disse midler lægges i kassen i 2019, så de kan tages op i de år, hvor de overføres til. Sidst sker der en række tekniske ændringer af budgettet svarende til at budgettet nedjusteres med 1,5 mio. kr. Disse beskrives i tabel 2 og sker som følge af ændringen af kommunens rammer i forbindelse med økonomiaftalen. Som det fremgår af tabel 1 er der samlet et mindreforbrug under udvalgene på 1,5 mio. kr., når der ses bort fra puljen til uforudsete udgifter. Dette dækker dog over forskelle i afvigelserne udvalg imellem. Afvigelserne under de enkelte udvalg er igen sammensat af mange mer- og mindreforbrug. Mange af de indmeldte mindreforbrug vedrører decentrale institutioner, der som en del af en sund økonomistyring har en lille opsparring. Derudover er der en række budgetter til øremærkede politiske bevillinger, som på nuværende tidspunkt vurderes at strække sig ind i 2020, og dermed har et mindreforbrug i 2019. Fælles for disse mindreforbrug er, at de ikke kan bruges til at dække merforbrug andre steder. Tages midler fra institutionernes opsparring og politiske projekter, vil det medføre at de decentrale institutioner mister deres mulighed for at tænke langsigtet, og at øremærkede projekter og initiativer vil være nødt til at stoppe halvvejs. Tages der højde for alle mindreforbrug, det ikke er hensigtsmæssigt at tillægsbevilge, er der i 3. forventede regnskab ikke midler i puljen til uforudsete udgifter til, at alle merforbrug kan tillægsbevilles. Derfor søges der alene tillægsbevilling til de udgiftspres, der er behandlet og bevilget i budget 2020. Her indgår skolernes udfordringer under

undervisningsudvalget, og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) under socialudvalget svarende til at der i alt udmøntes 11,8 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter. Dermed underbygger 3. forventede regnskab, at regnskabet 2019 kommer til at understøtte budgettet for 2020.

Tekniske ændringer

Tabel 2: Tekniske ændringer af budget 2019

Serviceudgifter (mio. kr.)	Udgifts-neutrale omplaceringer	Nedregulering af P/L	DUT og andre reguleringer	I alt
Magistraten	-0,8	-1,6	4,0	1,6
Heraf puljen til uforudsete udgifter	0,0	0,0	3,5	3,5
Bolig- og ejendomsudvalget	1,3	-0,8	0,0	0,5
Undervisningsudvalget	0,9	-0,8	1,9	1,9
Ældre- og omsorgsudvalget	0,3	-1,6	0,1	-1,2
Kultur- og fritidsudvalget	-0,5	-0,3	0,0	-0,8
Børneudvalget	-0,4	-1,1	0,4	-1,1
Socialudvalget	-0,1	-1,1	0,1	-1,1
By- og miljøudvalget	-0,5	-0,6	0,0	-1,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	0,0	-0,1	0,0	-0,1
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen	0,0	-7,9	6,5	-1,5

Økonomiaftalen 2020, der blev indgået imellem KL og regeringen i september, indebærer en række tekniske ændringer i kommunernes budgetter. Disse ændringer omhandler ikke alene budget 2020, men har også betydning for budgettet i 2019. Ændringerne påvirker både kommunernes finansiering og den ramme, som kommunernes samlede udgifter skal holdes inden for. Idet økonomiaftalen blev indgået i september, indarbejdes ændringerne for 2019 med 3. forventede regnskab. I tillæg til ændringerne som følge af økonomiaftalen forslås en række omplaceringer af budget imellem udvalg af teknisk karakter. Tilsammen giver det de tekniske ændringer i 3. forventede regnskab. Fælles for de tekniske ændringer er, at de tillægsbevilges på kassen og er udgiftsneutrale for kommunen. Mer- og mindreudgifter som følge af DUT og P/L modsvares på kommunens finansposter, hvor de indgår under tilskud og udligning på kommunens indtægtsside.

Det skal bemærkes, at forvaltningen har vurderet, at enkelte ændringer som følge af ny lovgivning ikke bør udmøntes, da Frederiksberg Kommune ikke har opgaven, eller at de økonomiske konsekvenser af lovændringen allerede er indregnet i Frederiksbergs økonomi. Dette medfører, at DUT og andre reguleringer frigiver 3,5 mio. kr. til puljen til uforudsete udgifter i 2019, ligesom 0,7 mio. kr. ikke udmøntes på overførselsområdet.

Tekniske ændringer under service er opsummeret i tabel 2. En fuldstændig oversigt over udgiftsneutrale omplaceringer fremgår af bilag 3k. Udmøntningen af DUT fremgår af bilag 6, og konsekvensen af nedjusterede pris- og lønfremskrivning fremgår på de enkelte udvalg i bilag 3a-3j.

Udvalgsgennemgang

På *magistratens* område forventes der mindreudgifter for 7,1 mio. kr., hvoraf 4,3 mio. kr. søges overført til 2020-2022. Det samlede mindreforbrug fordeler sig på både mer- og mindreudgifter. Væsentlige mindreforbrug er til afholdelse af valg og merindtægter fra ordningen, hvor virksomheder og borgere har mulighed for at råde over vej. Derimod er der merudgifter til blandt andet tjenestemandspensioner og barselsordningen.

På *bolig- og ejendomsudvalget*s område forventes samlet mindreudgifter for 1,2 mio. kr. Mindreudgifterne kan primært tilskrives færre udgifter til byfornyelse.

På *undervisningsudvalget* forventes merforbrug på 1,3 mio. kr. Der søges i alt 3,9 mio. kr. tillægsbevilget. Merforbruget skyldes primært øgede udgifter til specialundervisning, ligesom syv af Frederiksbergs folkeskoler forventer merforbrug. Årsagen til at der gives en større tillægsbevilling end der er merforbrug skyldes mindreforbrug på projekter, der søges overført i overførselssagen.

Under *ældre- og omsorgsudvalget* forventes mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Det samlede mindreforbrug omfatter både mer- og mindreudgifter. Mindreudgifterne relaterer sig primært til hjemmeplejen og elever. Under hjemmeplejen er der visiteret færre timer end forudsat i budgettet. Under elever inden for sundhedshjælper- og sundhedsassistentuddannelserne har der ikke har været den søgning, der var forudsat. Modsatrettet er der merudgifter, der primært omhandler køb af plejeboligpladser.

Kultur- og fritidsudvalget forventer samlet mindreforbrug på 2,5 mio. kr. Afvigelsen er sammensat af både mer- og mindreforbrug. De primære mindreforbrug omhandler leasingudgifter til Flintholm Svømmehal, da byggesagen endnu ikke er endeligt afsluttet, så svømmehallen kan overgå til leasing. Mindreforbruget i år vil dog betyde merudgifter i kommende år. Derudover er der mindreforbrug, som vil indgå i overførselssagen, hvor de søges overført til 2020. Dette omhandler blandt andet arbejdet med at lave forundersøgelse til en idrætshal på Nordens Plads. Modsat er der fortsat udfordringer med få indtægter i Frederiksberg Svømmehal, hvor dele af svømmehallen er lukket frem til svømmehallen skal renoveres. God styring og mådehold med udgifterne har dog nedbragt udgifterne, så udfordringen i Frederiksberg Svømmehal udgør 0,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab i mod 2,0 mio. kr. ved 2. forventede regnskab.

Under *børneudvalget* forventes der merudgifter for 1,7 mio. kr., og 0,5 mio. kr. søges overført til 2020. Merudgifterne omhandler primært forebyggende foranstaltninger under det specialiserede børneområde. Her er der både øgede udgifter, samt mindreindtægter, da der ikke længere kan opnås refusion for en række flygtninge. Merudgifterne skal ses i sammenhæng med mindreudgifter på overførselsrammen under børneudvalget. Ydelserne inden for henholdsvis servicrammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicrammen i stedet for tilbud under overførselsrammen. Derudover forventer Frederiksbergs daginstitutioner mindreforbrug.

Under *socialudvalget* forventes merforbrug på 9,0 mio. kr. Den primære årsag til merforbruget er øgede udgifter til særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Merudgifter til STU udgør 7,9 mio. kr., der søges tillægsbevilget.

På *by- og miljøudvalget*s område forventes mindreudgifter for 1,6 mio. kr. Netto 0,1 mio. kr. søges fremrykket fra 2020. Fremrykningen omhandler betalinger til Frederiksberg Forsyning for afledning af vand fra kommunens veje, hvor der er større udgifter i 2019 på 3,5 mio. kr. der modsvares af tilsvarende mindreforbrug næste år, hvorfor budgettet fremrykkes. Modsat overføres midler vedrørende busreserven ud af 2019 til 2021-2023. Der har i 2019 været afsat en reserve til at dække mindreindtægter, samt behov for mindre justeringer af busdriften i forbindelse med åbningen af metro-cityringen. Disse midler overføres nu til kommende år, hvor der er klarhed over, hvordan behovet for kollektiv trafik har ændret sig med den nye metro. Desuden er der mindreforbrug vedrørende kommunalisering af private fællesveje, hvor der er kommunaliseret færre veje end forudsat i budgettet.

Under *arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget* forventes merudgifter for 0,7 mio. kr. Merudgifterne omhandler projektet Bedre sammenhæng i støtte og vejledning, som har haft bedre fremdrift end forventet. Projektet har finansiering i både 2019 og 2020, og 0,7 mio. kr. søges derfor fremrykket fra 2020 til 2019.

Under *sundheds- og forebyggelsesudvalget* forventes mindreudgifter for 1,3 mio. kr. Mindreforbruget omhandler primært forældreklasser under sundhedstjenesten, der ophører med udgangen af 2019, samt mindreudgifter under Forebyggelsen, hvor en del af de igangsatte initiativer forventes at gå ind i 2020, og søges overført i overførselssagen.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg Kommune en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicrammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 3. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,6 pct. af servicrammen. Med 3. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 14,4 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 18,0 pct. af servicrammen. Dette svarer til, at forbruget ligger 0,2 procentpoint over målsætningen. Overskridelsen viser, at der er behov for fortsat fokus på styring af de specialiserede områder, så de merforbrug, der er i 2019, ikke rækker ind i kommende budgetter. I budget 2020 er der allerede vedtaget initiativer, for eksempel vedrørende skolernes udfordringer til specialundervisning, som understøtter, at kommunen kan holde sig inden for målsætningen fremadrettet.

Driftsoverførsler fra 2019 til 2020 og frem

Kommunerne er igennem budgetloven underlagt rammer for hvor mange midler, der må bruges på service, den såkaldte servicramme. Hvis kommunerne bruger flere penge på service end den samlede servicramme, vil kommunerne blive ramt af både en kollektiv og en individuel sanktion. Dette har den følgeeffekt, at kommunerne ikke frit kan flytte midler imellem budgetår. Udfordringen opstår, når ledige midler i 2019 flyttes til 2020. Hermed bliver budgettet i 2020 højere, og den ramme som kommunerne og Frederiksberg er underlagt overskrides.

Styringsmæssigt kan det være en god ide at flytte midler i mellem budgetår. For at decentrale institutioner kan spare op, hvis de kan se merudgifter i fremtiden, er det nødvendigt at flytte i mellem budgetår. Ligesom datoen for hvornår en regning betales eller planlægning af nye initiativer kan betyde, at det er hensigtsmæssigt at flytte en aktivitet nogle måneder, også selv om det krydser et årsskifte.

For at løse denne udfordring er der i budgettet afsat en pulje til uforudsete udgifter. Puljen udgør i 2020 30 mio. kr., og har blandt andet den funktion, at den nedskrives, hvis der er behov for at overføre servicemidler i mellem år. Når puljen nedskrives, skabes der plads i budget 2020, så rammen ikke overskrides. Puljens størrelse sætter dog også en grænse for hvor meget, der kan overføres til 2020. Ud over at dække overførsler imellem budgetår, skal Puljen til uforudsete udgifter også dække eventuelle merudgifter til daginstitutioner, skoler og ældrepleje, hvis befolkningen ændrer sig, og der er behov for at udmønte midler i demografireguleringen. Derudover er det hensigtsmæssigt at have en rest tilbage reserveret til uforudsete udgifter. På nuværende tidspunkt vurderes det, at der vil være plads til ca. 15 mio. kr. i overførsler ind i 2020.

For at adressere udfordringen i at overføre budgetter i mellem år, har Frederiksbergs Kommune overførselsregler, der sætter rammerne for, hvor mange penge hver enkelt institution og budgetansvarlige leder har mulighed for at overføre fra et budgetår til et andet.

Overførselsreglerne indeholder grundlæggende to typer overførsler:

1. Automatiske overførsler. Op til 2 pct. i mindreforbrug af decentrale institutioners budget, decentralt merforbrug, eksternt finansierede midler samt midler til målrettede politiske bevillinger, hvor planlægningen gør det hensigtsmæssigt at krydse årsskiftet. Overføres automatisk i overførselssagen i marts måned når regnskabet er kendt.

2. Ansøgte overførsler. Institutioners bevidste opsparring til fremtidig investeringer, der går ud over den automatiske overførselsadgang på 2 pct. Derudover kan der ansøges om overførsler til rettidig omhu og langsigtet planlægning for områder, der ligger uden for den automatiske overførselsadgang, som budgetter til IT-systemer eller tværgående midler. Disse kan søges i 1. og 3. forventede regnskab. Disse ses i sammenhæng med en tværgående prioritering.

I 3. forventede regnskab har forvaltningen gennemgået alle indmeldte mindreforbrug for, om de vil være underlagt den automatiske overførselsadgang. Niveaue af forventede automatiske overførsler, det vil sige mindreforbrug inden for 2 pct. af institutionernes budget, politiske bevillinger og eksternt finansierede projekter, er på nuværende tidspunkt så højt, at det kan blive en udfordring at rumme dem inden for det ledige rum på 15 mio. kr. under puljen til uforudsete udgifter i 2020. Derfor indstilles der i 3. forventede regnskab kun et minimum af driftsoverførsler til 2020. På den måde sikres det, at der er rum til de automatiske overførsler i overførselssagen.

De overførsler, der indstilles overført til 2020, er udvalgt ud fra, hvilke overførsler der er forudsat overført i budgetprocessen for 2020, ansøgte overførsler vedrørende udvikling af fællesystemer, der understøtter hele kommunens drift, samt overførselsønsker, hvor midlerne ikke rykkes til 2020, men alene til 2021-2023 og dermed ikke belaster servicerammen i 2020. Derudover indstilles det, at der godkendes fremrykninger fra budget 2020 og overslagsår, hvilket primært omhandler forskydning af betaling for vejafvandingsbidrag til Frederiksberg Forsyning, samt ændret afdragsprofil for tidligere års merforbrug på Bülowssvejs skolen. Disse forslås godkendt, da de giver rum i 2020.

Tabel 3: Driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Overførsel	Tillægs- bevilling 2019	Tillægs- bevilling 2020	Tillægs- bevilling 2021	Tillægs- bevilling 2022	Tillægs- bevilling 2023
Driftsoverførsler	-8.207	2.689	1.839	2.539	1.139
Fremrykninger	4.799	-4.299	-250	-250	0
I alt	-3.408	-1.610	1.589	2.289	1.139

For at sikre, at institutioner og områder, der har udvist mådehold og rettidigt sparet op, er der mulighed for at behandle ansøgte overførsler fra 2019 til 2020 i 1. forventede regnskab 2020, hvor ansøgte overførsler vil blive prioriteret.

Alle automatiske overførsler vil blive indstillet overført med overførselssagen, der behandles i magistraten og kommunalbestyrelsen i marts måned. Oversigt over samtlige driftsoverførsler fremgår af bilag 7.

2. Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 41,7 mio. kr., hvoraf 28,8 mio. kr. søges tillægsbevillet.

Tabel 4: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægs- bevillinger	Afvigelse efter tillægs- bevillinger
-----------------------------------	-------------------------	---------------	-------------------	---------------------------------------	--

Magistraten	50,2	12,4	-37,8	-37,8	0,0
Bolig- og ejendomsudvalget	-6,2	-6,1	0,2	0,2	0,0
Ældre- og omsorgsudvalget	1,1	2,2	1,2	1,2	0,0
Børneudvalget	9,4	0,8	-8,6	0,0	-8,6
Socialudvalget	-7,6	-11,4	-3,9	0,0	-3,9
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	1.071,6	1.075,6	4,0	4,5	-0,5
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	431,4	434,6	3,2	3,2	0,0
<i>Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering</i>	<i>431,4</i>	<i>434,6</i>	<i>3,2</i>	<i>3,2</i>	<i>0,0</i>
Samlet	1.549,9	1.508,2	-41,7	-28,8	-13,0

Hovedårsagen til mindreforbruget er under *magistraten*, hvor der er reserveret puljer til forsikrede ledige samt budgetgaranterede og konjunkturregulere områder for i alt 33,8 mio. kr. Midlerne har været reserveret til blandt andet at imødegå de konjunkturudsving, der kan være på overførselsområdet, samt en eventuel midtvejsregulering af overførselsudgifter fra statens side. Med økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, der blev indgået i september, blev det besluttet ikke at midtvejsregulere kommunernes overførselsudgifter i 2019. Det er derfor muligt at lægge midlerne i kassen med 3. forventede regnskab.

Herudover er der under magistraten en overudmøntning af udbudspuljen på 4,0 mio. kr., som skyldes et vellykket udbud af danskuddannelser til voksne borgere, der ikke har dansk som modersmål. Overudmøntningen af udbudspuljen skal ses i sammenhæng med en tilsvarende manglende udmøntning af udbudspuljen under service. Alle afvigelser under magistraten søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreforbrug under *børneudvalget* på 8,6 mio. kr. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med det indmeldte merforbrug på det specialiserede børneområde inden for servicerammen. Ydelserne inden for henholdsvis servicerammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicerammen i stedet for tilbud under overførselsrammen.

Under *arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget* forventes merforbrug på 4,0 mio. kr., som primært skyldes flere borgere på førtidspension. Dette skyldes blandt andet en højere pensionsalder, og ændrede regler for hvornår betalingsforpligtigelse overgår til en anden kommune ved flytning. Derudover søges 0,8 mio. kr. af mindreforbruget overført fra 2019 til 2020. Midler som arbejdsmarkedsafdelingen har disponeret i 2019 til implementering af LAB-loven (Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats). LAB-loven er udskudt et halvt år, og træder i kraft d. 1. januar 2020. Arbejdsmarkedsafdelingen søger derfor om at få overført 0,8 mio. kr. fra 2019 til 2020 til at sikre den implementering, der ellers var planlagt i 2019.

Under *sundheds- og forebyggelsesudvalget* er der merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, hvor kommunen betaler alt efter hvor mange borgere fra Frederiksberg, der bruger regionens sundhedstilbud. På grund af udfordringer med at få valide data i Sundhedsdatastyrelsen, er kommunens betaling af aktivitetsmedfinansiering fastfrosset til kommunernes budgetlagt niveau i 2019. Frederiksberg har dog modtaget en efterregulering af kommunens udgifter i 2018 på 3,2 mio. kr. som nu søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreudgifter på 3,9 mio. kr. under *socialudvalget*, som primært skyldes, at der har været mindre behov for at yde økonomisk hjælp til voksne borgere, der har merudgifter til deres daglige livsførelse som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Sidst er der mindre afvigelser under ældre- og omsorgsudvalget og bolig- og ejendomsudvalget, hvor den primære årsag er udgifter til tomgangsleje i forbindelse med istandsættelsen af plejecenteret Nimbus, samt merudgifter til ydelsesstøtte i forbindelse med byfornyelse.

3. Anlæg

I 2019 er anlægsrammen 311,2 mio. kr., mens der er igangværende projekter med et samlet rådighedsbeløb på 381,1 mio. kr. Forskellen imellem disse er på 69,9 mio. kr., som er placeret på den negative anlægspulje under Magistraten. Den negative anlægspulje udtrykker behovet for forskydninger/mindreforbrug i det pågældende år. Puljen anvendes som styringsinstrument, så det er muligt for kommunen at have en anlægsportefølje, der beløber sig til mere end det vedtagne anlægsniveau for året - også kaldet anlægsrammen. Styringsmæssigt er der behov for at kunne budgettere over rammen, da anlægsprojekter erfaringsmæssigt bliver forsinkede i løbet af året, blandt andet som følge af ændrede planer, udbud der trækker ud eller tidlig frost i jorden. Det er bare på forhånd ikke muligt at udpege hvilke anlæg, der bliver forsinkede og hvor meget. Der er ved 3. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes.

Den negative anlægspulje udgør på nuværende tidspunkt 69,9 mio. kr. og der er indmeldt forskydninger og mindreforbrug på anlægsområdet for samlet 69,7 mio. kr. Frederiksberg Kommune forventer dermed at komme ud af 2019 med et merforbrug på 0,2 mio. kr. Der har i årets løb været arbejdet målrettet med at udnytte anlægsrammen, hvilket 3. forventede regnskab også afspejler. De indmeldte afvigelser er baseret på konkrete indmeldinger fra projektlederne. Erfaringsmæssigt er de forventede afvigelser selv så sent på året forbundet med en hvis usikkerhed, da en meget stor del af regningerne for byggeri fremsendes i december. Et forventet merforbrug på 0,2 mio. kr. er derfor at karakterisere som balance.

Frederiksberg Kommune forventer derfor at kunne overholde anlægsrammen i 2019 og som på service bidrage til, at kommunerne samlet overholder økonomiaftalen.

Tabel 5: Anlægsudgifter inden for rammen

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020
Magistraten	21.061	16.275	-4.786	-1.907	1.506
Bolig- og ejendomsudvalget	81.644	74.523	-7.121	-8.189	8.189
Undervisningsudvalget	43.410	40.607	-2.803	-3.618	2.800
Ældre- og omsorgsudvalget	20.706	20.902	196	0	0
Kultur- og fritidsudvalget	53.614	48.124	-5.490	-5.621	4.166
Børneudvalget	10.769	5.771	-4.998	-3.572	1.817
Socialudvalget	10.108	5.618	-4.490	-5.790	5.790
By- og miljøudvalget	139.845	99.663	-40.182	-37.656	21.168
I alt - eksklusiv negativ pulje	381.157	311.483	-69.674	-66.353	45.436
Negativ anlægspulje	-69.922	0	69.922	66.353	
Yderligere forskydninger og mindreforbrug		-248	-248	0	
I alt - inklusiv negativ pulje	311.235	311.235	0	0	
Negativ anlægspulje efter 3. FR				-3.569	

Sideløbende med 3. forventede regnskab behandler magistraten bevillingssager vedrørende voldgiftssager, skimmelpuljen samt genhusning af FB klubhus. Ekstraudgifterne til voldgiftssager, skimmelpuljen og genhusning af FB klubhus indgår i opgørelsen i 3. forventede regnskab.

3.1 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det anslåede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Planen er siden opdateret som følge af udskydelser af salg og ændrede salgsvurderinger, og strækker sig nu til 2023. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 50,6 mio. kr., hvilket er 13,6 mio. kr. mere end status i 2. forventede regnskab. Der forventes yderligere indtægter i 2019 på 26,8 mio. kr. og i 2020 er der allerede godkendt og budgetlagt med salg af to arealer, der dog mangler den endelige frigivelse af salgsindtægten for i alt 47,9 mio. kr. Den samlede forventede indtægter i perioden 2016 til 2023 er på 165,7 mio. kr. Der henvises til det fortrolige bilag 8 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

4. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der mindredgifter og merindtægter for i alt 26,1 mio. kr. Hovedårsagen findes i det lave renteniveau, som har givet færre renteudgifter, samt flere indtægter fra forskerskat end forudsat i budgettet.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5. Det brugerfinansierede område

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af det brugerfinansierede område. På anlægssiden forventes der mindredgifter på 11,2 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter, der udføres i samarbejde med Frederiksberg Forsyning.

6. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der netto mindreforbrug på 32,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Mindreforbruget findes primært under finansforskydninger og skyldes, at kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage. For klimatilpasningsprojekter gælder, at de lånfinansieres, og at udgifter til renter og afdrag efterfølgende betales af Frederiksberg Forsyning. Derudover forventes der færre deponeringsudgifter, da kommunens deponeringspligtige anlæg ikke har samme fremdrift som forventet. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

7. Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 3. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af tiltag i budgetforlig 2019. Status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker.

140 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

Fem initiativer er markeret 'lysegrønne', idet de har en politisk godkendt revideret tidsplan. Projekterne følger den reviderede tidsplan.

23 initiativer er markeret 'gule'. Dette skyldes overordnet følgende forhold:

- Forsinkelser med sammenhæng til eksterne forhold, herunder udskudt ikrafttræden af lovgivning, afklaringer i forhold til indkøb af tekniske løsninger eller leverandørers udvikling
- Forskydninger og mindre forsinkelser i initiativer, hvor midler forventes overført til 2020 i forbindelse med overførselssagen
- Enkelte ændringer i realisering af effektiviseringsprojekter. Disse er forelagt politisk

Økonomien i de projekter, der er markeret 'gule', vil indgå i den automatiske overførselsadgang.

Kan et initiativ ikke realiseres, således at den politiske beslutning ikke kan gennemføres, markeres det med farvekoden 'rød'. Ingen initiativer er markeret 'røde'.

For alle initiativer kan aktuel status og beskrivelse læses i bilag 5.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 3. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 78,7 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 802,6 mio. kr. ultimo 2019 inklusive udgifter til deponering.

Kassen ultimo året forventes dermed at være 110,0 mio. kr. højere end korrigeret budget. Dette er en markant stigning som skyldes, at flere usikkerheder er faldet positivt ud for Frederiksbergs økonomi.

Den primære årsag til den højere kasse skal findes under driften, der bidrager til 58,8 mio. kr. af den forbedrede kasse. Nærmere bestemt findes den største enkeltforklaring under kommunens betaling af overførselsudgifter. Frederiksberg er blandt landets dygtigste til at aktivere borgere og sikre, at de ikke er afhængige af forsørgelse fra Frederiksberg Kommune. Systemet omkring finansiering af overførselsudgifter er nøje reguleret, og er afhængigt af udviklingen, ikke bare på Frederiksberg, men i hele landet, og er derfor forbundet med usikkerhed. En gunstig udvikling for Frederiksberg samtidig med, at det i Økonomiaftalen imellem KL og regeringen blev besluttet ikke at midtvejsregulere overførselsområdet i 2019 betyder, at det nu er muligt at frigive 34 mio. kr., der ellers var reserveret til overførselsområdet.

Derudover dækker en del af forbedringen af kassen også over, at flere udgifter tidligere var forventet i 2019, men nu først forventes i 2020. Dermed er det ikke en forbedring af kommunens økonomi over tid. Dette ses under driften, hvor der forventes et højt niveau af ønsker om at overføre midler fra 2019 til 2020 i henhold til kommunens automatiske overførselsregler. Herudover er der forskydninger under kommunens finansielle områder. På de finansielle poster skal kommunen deponere 21,4 mio. kr. mindre end forventet i budgettet, da en del af de deponeringspligtige byggeprojekter er forsinkede. I takt med at projekterne bliver færdige, skal kommunen deponere, og deponeringen sker dermed på et senere tidspunkt.

Under finansielle poster er også flere indtægter da kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Sidst har kommunen også profiteret af et lavt renteniveau, og flere indtægter, særligt fra forskerskat, der først opgøres sidst på året. Dette er medvirkende til, at vi forventer 26,1 mio. kr. mere i indtægter. Derudover har kommunen i foregående år har lagt ud for udgifter til klimatilpasningsprojekter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Samlet er der altså en lang række elementer, der har peget i Frederiksbergs retning, og medvirker til den forbedrede kassebeholdning.

Tabel 6: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2019	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2019
Indtægter i alt	-5.851,3	-5.861,8	-5.887,8	-36,5	-26,1	-26,1
Driftsudgifter i alt	5.604,8	5.599,2	5.540,5	-64,3	-58,8	-34,4
Serviceudgifter	4.050,5	4.049,6	4.032,6	-17,9	-17,0	-4,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	431,4	434,6	23,2	3,2	3,2
Overførselsudgifter	1.142,9	1.118,3	1.073,3	-69,6	-44,9	-32,7
STRUKTUREL BALANCE	-246,5	-262,5	-347,3	-100,8	-84,8	-60,5
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,2	311,2	-0,3	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	77,7	73,0	23,8	-4,7	-5,0
Anlægsindtægter	-30,2	-95,3	-71,6	-41,5	23,6	23,0
Brugerfinansieret område	73,5	100,0	88,8	15,4	-11,2	-10,9

Resultat i alt (- = overskud)	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Kassebeholdning primo	881,2					
Årets resultat	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Lånoptagelse	-128,1	-183,7	-167,5	-39,3	16,2	10,9
Finansforskydninger	39,1	51,7	7,4	-31,7	-44,3	-22,9
Afdrag på lån	91,9	189,5	184,7	92,8	-4,8	-4,8
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-160,3	-188,7	-78,7	81,7	110,0	70,1
Kassebeholdning ultimo	720,9	692,6	802,6			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 25. november 2019 og kommunalbestyrelsen den 2. december 2019.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med magistratsbehandlingen den 25. november 2019.

Bilag

Bilag 1a -Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Beskrivelse af servicerrammeneutrale afvigelser

Bilag 3l - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 - Finansielle poster i 3. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsopfølgning

Bilag 6 - Fordeling af DUT 2019-2023

Bilag 7 - Oversigt over driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Punkt 119: Lukket

00.00.00-P35-1-18